

CUPRINS

PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL REGIUNII DE DEZVOLTARE SUD-EST	2
1. Prezentarea generală a Regiunii	2
1.1. Cadrul geografic și istoric.....	2
1.2. Organizare administrativă.....	3
1.4. Resursele naturale.....	5
2. Infrastructura în Regiunea Sud-Est	7
2.1. Infrastructura de transport	7
<i>Coridoarele naționale si internaționale</i>	<i>7</i>
<i>Rețele regionale de drumuri</i>	<i>8</i>
<i>Rețele regionale de cai ferate.....</i>	<i>9</i>
<i>Transportul naval</i>	<i>10</i>
<i>Transportul aerian.....</i>	<i>11</i>
2.2. Zonele libere	11
2.3. Telecomunicațiile	13
2.4. Infrastructura de utilități	13
2.5 Infrastructura de mediu si calitatea vieții	185
3. Situația socio-economică	19
3.1 Analiza demografică.....	19
3.2. Forta de muncă și șomajul	22
3.3. Infrastructura de educație și socială.....	27
3.4. Alți factori socio-economici	29
4. Profilul afacerilor la nivel regional	31
4.1. Trăsăturile cheie ale sectorului productiv.....	31
4.2. Analiza activității și sectoarelor economice	34
4.3. Structura întreprinderilor	43
4.4. Sectorul IMM	46
5. Cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare (C.D.I)	48
6. Oportunitati Egale.....	50
ANALIZA SWOT A REGIUNII SUD – EST	53

Profilul socio-economic al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est

1. Prezentarea generală a Regiunii

1.1. Cadrul geografic și istoric

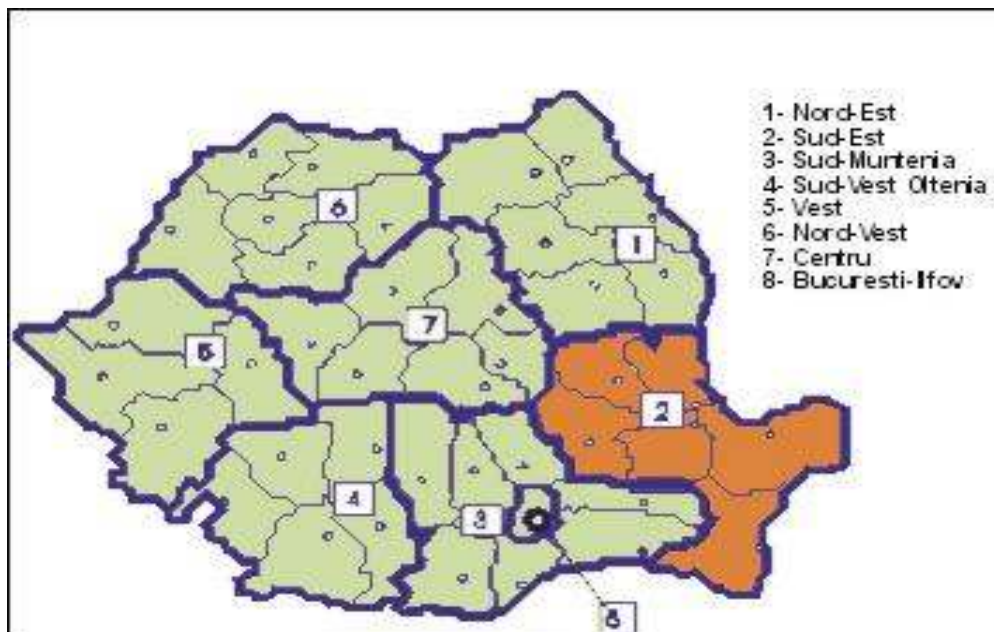
Regiunea Sud-Est este situată în partea de sud-est a României și se învecinează la nord cu Regiunea Nord-Est, la vest cu Regiunea Centru, la sud-vest cu Regiunea Sud-Muntenia și Regiunea București - Ilfov, la sud cu Bulgaria, la est cu Republica Moldova, Ucraina și țărmul Mării Negre. Acoperind 35.762 km² sau 15 % din suprafața totală a țării, regiunea este a doua ca mărime din cele 8 regiuni ale României.

Regiunea Sud-Est aparține provinciei fizico-geografice a Europei răsăritene, subprovincia ponto-danubiană și are granițe naturale formate de râul Prut, fluviul Dunărea, precum și Marea Neagră. Aceasta regiune cuprinde aproape toate formele de relief: lunca Dunării, câmpia Bărăganului în centru și câmpia Covurluiului în nord, podișul Dobrogei în est și sud. În partea de nord a podișului Dobrogei se afla Munții Măcinului iar partea de nord-vest a regiunii cuprinde o parte a Carpaților de Curbură și a Subcarpaților de Curbură. Totodată regiunea este străbătută de fluviul Dunărea, cuprinde Delta Dunării și este marginită la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre (245 km).

În această regiune, clima este temperat-continentală cu ierni geroase în vest și mai moderate în sud. Zona Câmpiei Române are de regulă veri caniculare și ierni blande. În partea de est, influențată de briza marină care amână răcirea sau încălzirea aerului, sunt toamne lungi și primăveri târzii.

De-a lungul timpului, geții, populația majoritară a Dobrogei de Nord, au întreținut legături intense cu coloniștii (negustorii) eleni, stabiliți aici încă din sec.VII-VI î.Hr., cu sciții, celții, cu soldații din legiunile romane și cu misionarii de pretutindeni. De asemenea, această zonă a constituit drumul de trecere al grupurilor migratoare (bulgari, pecenegi, cumani, huni, slavi etc.) venite din est către Balcani, în căutarea de noi teritorii. După mai multe stăpaniri succesive (bizantină, bulgară, otomană), Dobrogea s-a unit în mod firesc cu România (1878).

Harta 1

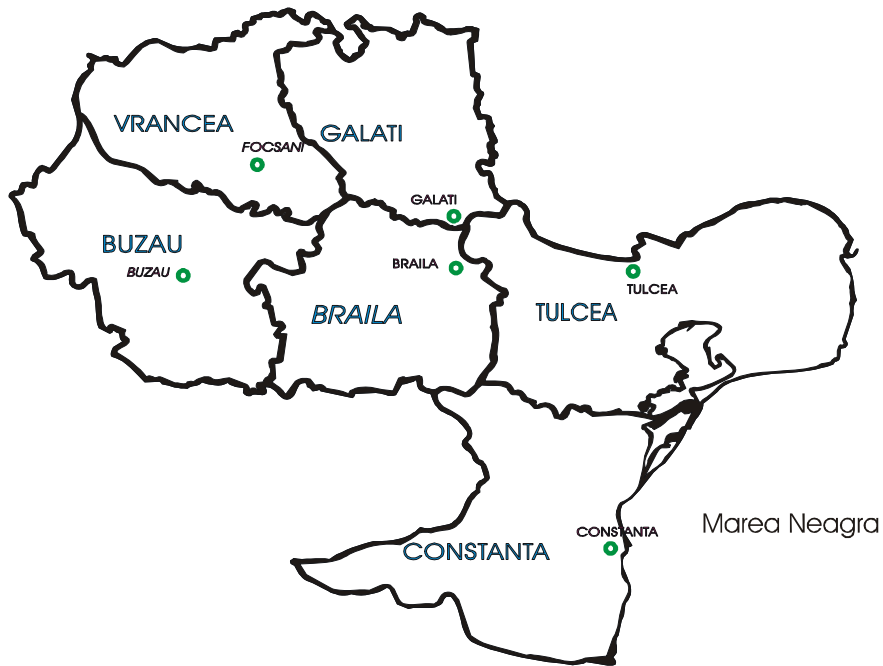
REGIUNILE DE DEZVOLTARE DIN ROMANIA

1.2. Organizare administrativă

Regiunea Sud-Est cuprinde 6 județe: Brăila, Buzau, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea după cum se prezintă pe harta:

Harta 2

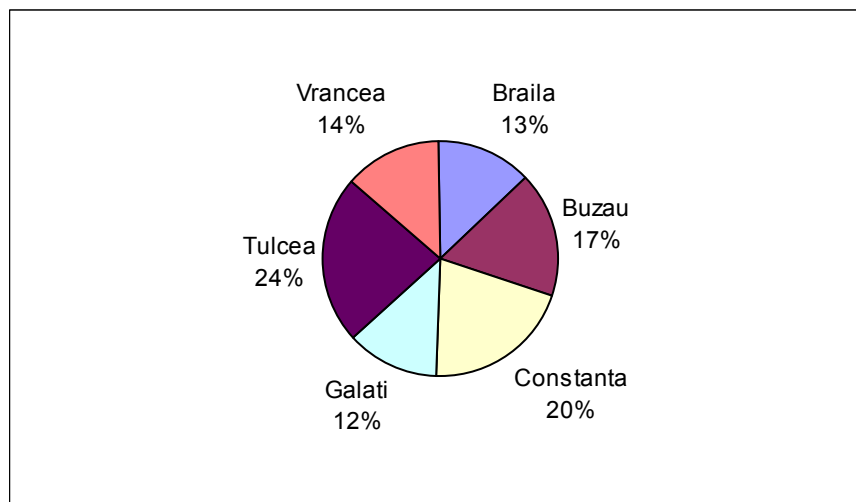
REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-EST

Mărimea fiecărui județ este prezentată în următoarea figură

Grafic nr.1

Mărimea județelor Regiunii Sud-Est

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București, – ediția 2006

Organizarea administrativ teritorială a Regiunii Sud-Est la 31 decembrie 2005

Tabel nr.1

Regiunea de dezvoltare Județul	Suprafața totală (km ²)	Numărul orașelor și municipiilor	din care: municipii	Numărul comunelor	Numărul satelor
Sud - Est	35762	35	11	354	1447
Brăila	4766	4	1	40	140
Buzău	6103	5	2	82	475
Constanța	7071	12	3	58	188
Galați	4466	4	2	60	180
Tulcea	8499	5	1	46	133
Vrancea	4857	5	2	68	331

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București, – ediția 2006

La nivelul fiecărui județ structurile autorității locale sunt reprezentate de consilii județene, consilii locale, municipale, orașenești și comunale. Localitățile sunt structurate astfel: 11 municipii, 24 orașe și 354 comune având 1.447 sate. Cel mai mare municipiu este Constanța cu o populație (1 iulie 2005) de 306.332 locuitori, urmat de Galați 298.366 locuitori, Brăila 218.744 locuitori, Buzău 136.624 locuitori, Focșani 101.083 locuitori și Tulcea cu 92.874 locuitori.

1.3. Caracteristici demografice generale

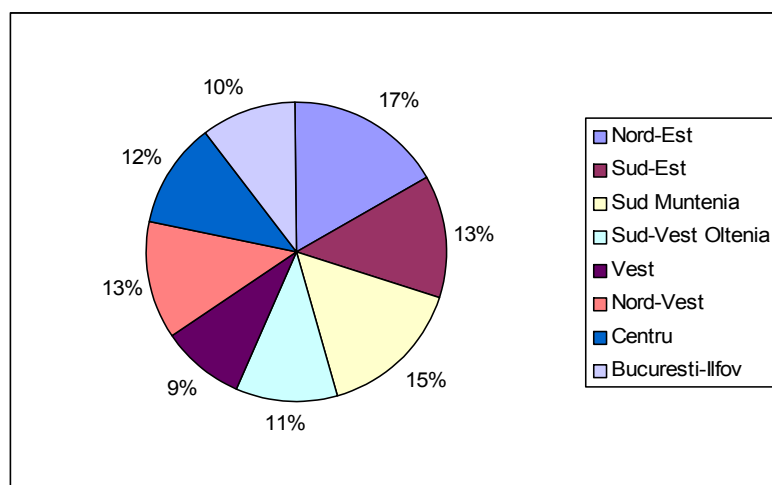
Regiunea Sud-Est are o populație de 2.846.379 locuitori la 1 iulie 2005, însemnând 13,16 % din populația țării, cu o densitate de 79,6 loc/kmp, sub media pe țara care este de 90,7 loc/kmp. Densitatea cea mai mare este întâlnită în județul Galați (138,9 loc/kmp) iar cea mai mică în județul Tulcea (29,7 loc/kmp).

O comparație a populației deținute de fiecare regiune este prezentată procentual în figura de mai jos:

Grafic nr.2

Populația regiunilor de dezvoltare din Romania la 1 iulie 2005

Total : 21.623.849 locuitori

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București, – ediția 2006

1.4. Resursele naturale

Din perspectiva bogățiilor subsolului, regiunea dispune de petrol (zăcăminte de hidrocarburi de la Berca, Sărata – Monteoru, Paclele, Oprișenești, Ianca), gaze naturale în județele Braila și Buzau și, de asemenea, în platforma continentală a Mării Negre. Alte resurse naturale ale regiunii sunt: granitul în Munții Măcinului, piatra de var în podișul Dobrogei, minereu de fier, pirita de cupru, sulfuri complexe de plumb și zinc, quart, granit, marmura și varietăți de piatra de var, caolin, baritina din dealurile Tulcei, depozitele de loess, sarea în Buzau. O categorie aparte a bogățiilor de subsol o constituie apele sulfuroase, feruginoase, clorurice (Brăila, Buzau, Constanța).

Platforma continentală a Mării Negre conține rezerve semnificative de minerale și hidrocarburi, exploatate cu echipamente de foraj marin, produse în România. Rezerve de hidrocarburi lichide și gazoase mai sunt și în județele Braila, Vrancea și Galați. Singurul depozit de petrol la suprafața din Europa se află în zonele Berca și Monteoru din județul Buzău.

Zone specifice ale regiunii

Având în vedere un număr de indicatori de analiză, respectiv caracteristicile fizico-geografice, demografice, economice și de producție, infrastructura, locuințele și modul de locuire, echiparea tehnică a locuințelor, problemele sociale și ecologice, au fost identificate mai multe zone care prezintă caracteristici asemănătoare.

Una din zonele în care predomină factorii favorizanți ai dezvoltării este Dobrogea de Sud-Est. Pe de altă parte, sunt zonele Deltei Dunării, Dobrogea Centrală și de Sud-Vest, Campia Baraganului, zona Subcarpaților de curbura și a Moldovei de Sud, care în ciuda potențialului ridicat de dezvoltare, rămân totuși nedezvoltate.

Regiunea dispune de numeroase stațiuni balneoclimaterice așezate în vecinătatea unor lacuri cu proprietăți curative (Lacu Sărat în județul Brăila, Balta Alba în județul Buzau). O atracție specială a regiunii sunt siturile cultural-istorice și arheologice precum și mănăstiri cu valoare etnografică specială. O altă particularitate a regiunii este prezența celor mai renumite podgorii și centre de producție a vinului din România, acestea găsindu-se în toate județele regiunii.

Zona Campiei Baraganului, în care se includ suprafețe din județele Buzau, Braila și Vrancea, este caracterizată din punct de vedere fizico-geografic de o seismicitate foarte ridicată, precipitații reduse, risc de inundații, potențial forestier scăzut.

Demografic, se înregistrează un declin datorat îmbătrânirii accentuate a populației și se observă o tendință continuă de scădere a numărului de locuitori. Indicii de natalitate au valori medii și sub medii. Totuși, se poate spune că există posibilități de înnoire și sporire a forței de muncă mature.

Există o slabă reprezentare a sectorului zootehnic, iar activitățile industriale sunt foarte slab reprezentate. Atractivitatea turistică este limitată iar ponderea activităților neagricole este redusă. Element pozitiv poate fi faptul că terenul arabil are o pondere ridicată din totalul terenului agricol.

În acest spațiu predomină locuințele realizate din materiale nedurabile. Există un grad slab de echipare a locuințelor cu instalații de apă, racordarea limitată la rețeaua telefonică.

Dobrogea de Nord acoperită în exclusivitate de Județul Tulcea este o zonă specială datorită, în primul rând, condițiilor fizico-geografice și anume Delta Dunării – declarată în 1990 rezervație a mediului înconjurător, ecologică și a păsărilor fiind sub protecție UNESCO și Munții Măcinului – Parc Național, pentru conservarea speciilor rare, de floră și faună specifice intersecției arealelor mediteranean, balcanic, caucazian.

Rezervația Biosferei cuprinde 5.800 km², reprezentând 53% din suprafața județului de 8.498,8 km² iar parcul național se întinde pe o suprafață de 11.321 ha reprezentând singura arie protejată din România unde pădurile de stepă sud-mediteraneene și balcanice sunt prezente împreună și se află într-o stare bună de conservare.

Caracteristicile demografice arată ca densitatea populației în acest spațiu este foarte redusă și se înregistrează un declin demografic accentuat.

În zonele naturale protejate, activitățile economice sunt permise numai în anumite zone și în anumite condiții, fapt care a determinat ca activitățile industriale să fie slab reprezentate, remarcându-se și o pondere redusă a terenului agricol aflat în proprietate privată, comparativ cu alte zone ale regiunii.

În aceste condiții activitățile economice preponderente s-au axat pe exploatarea de resurse naturale, turism și activități tradiționale în concordanță cu principiile dezvoltării durabile.

În **Dobrogea de Sud-Est**, din punct de vedere demografic, predomină comunele cu talie medie și mare, densitatea populației în zona rurală fiind ridicată. Se înregistrează o stabilitate demografică și chiar o ușoară creștere.

Aspectul economic este caracterizat printr-un grad foarte mare de atractivitate turistică, dimensiuni relativ mari ale exploatareilor agricole individuale, ponderea ridicată a terenului arabil în total agricol, posibilități de cooperare cu centrele urbane, forța de muncă calificată și o pondere ridicată a activităților neagricole.

Se constată fenomenul de poluare a plajelor datorat în special navelor din apropierea litoralului, solurile sunt moderat degradate datorită folosirii pesticidelor.

Dobrogea Centrală și de Sud-Vest prezintă precipitații reduse. În acest spațiu există rezervații și monumente ale naturii, precum și resurse complexe.

Densitatea populației este redusă și predomină comunele care înregistrează un declin accentuat al populației.

Delta Dunării și aria mai largă a județului Tulcea reprezintă o zonă specială datorită în primul rând condițiilor fizico-geografice.

Caracteristicile demografice arată ca densitatea populației în acest spațiu este redusă și se înregistrează un declin demografic accentuat.

Activitățile industriale sunt foarte slab reprezentate și se remarcă o pondere redusă a terenului agricol aflat în proprietate privată în comparație cu alte zone ale regiunii. Consecința acestei situații este gradul de ocupare foarte redus al populației.

Ca elemente pozitive pot fi menționate potențialul forestier ridicat și gradul foarte mare de atractivitate pentru turismul de agrement, itinerant, științific în Delta Dunării dar și prin diversitatea și biotopurile unice, monumentele istorice și religioase (în special triumghiul celor trei mănăstiri aflate în nordul județului: Celic-Dere, Cocos-Niculitel, Saon și Bazilica paleo-creștină situată în satul Niculitel, cetăți romane italienești, bizantine Troesmis, Arrubium, Dinogetia, Noviodonum, Halmyris, Arganum, Enisala).

Zona Moldovei de Sud, care cuprinde părți din județele Galați și Vrancea se caracterizează prin alunecări de teren frecvente, risc de inundații și seismicitate ridicată.

Procentul de alimentare cu apă a populației în sistem centralizat este redus.

Accesul direct la rețeaua majoră rutieră și feroviară este dificil în majoritatea comunelor.

Din punct de vedere social se înregistrează un nivel ridicat al mortalității infantile și o ofertă precară de asistență sanitară.

Zona Subcarpaților de Curbură, ce cuprinde arii din județele Vrancea și Buzău este o zonă cu seismicitate ridicată, zona montană reprezentând circa 50 % din suprafața. Se înregistrează frecvent alunecări de teren.

Ca elemente fizico-geografice pot fi menționate numeroasele rezervații și monumente ale naturii precum și complexitatea mare de resurse ale naturii.

Din punct de vedere demografic, se înregistrează un declin datorat îmbătrânirii populației și a tendinței continue de scădere a numărului de locuitori.

În această regiune se înregistrează o pondere ridicată a activităților neagricole, iar terenul agricol se află cu preponderență în proprietate privată, fapt ce constituie premise pozitive în dezvoltarea economică locală.

Din punct de vedere ecologic, zona este caracterizată prin existența pădurilor pe suprafețe întinse, ceea ce contribuie la menținerea unui echilibru pe termen lung, condiționat de altfel de exploatarea rațională a resurselor forestiere.

Agricultura domină ca activitate principală, având o pondere de aprox. 33,2 % din totalul populației ocupate, dar sunt o serie de factori care determină randamente agricole slabe: noua clasă de proprietari funciari deține suprafețe mici de teren, nu dispune de utilaje tehnologice moderne.

2. Infrastructura în Regiunea Sud-Est

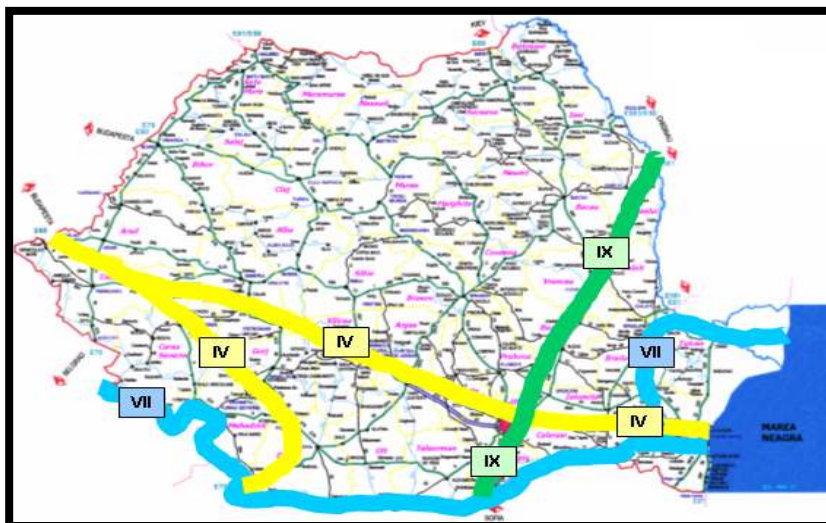
2.1. Infrastructura de transport

Coridoarele naționale și internaționale

Regiunea este străbătută de importante coridoare de transport care asigură legătura centrelor urbane cu capitala țării.

Principalele căi rutiere și de cale ferată sunt: pe direcția est-vest București – Constanța și București-Brăila-Galați și București-Buzău-Focșani (fie prin Ploiești, fie prin Urziceni), care se continuă spre nord, acestea asigurând legătura între principalele orașe ale regiunii.

România este traversată de coridoarele IV (Berlin/Nurenberg-Praga-Budapesta-**Arad-București-Constanța**-Istanbul-Salonic), VII (**Dunărea, cu brațul Sulina și Canalul Dunăre-Marea Neagră**) și IX (Helsinki-St.Petersburg-Moscova-Pskov-Kiev-Ljubasevka-Chișinău-**București**-Dimitrovgrad-Alexandroupolis).

Harta 3

Unele drumurile naționale continuă mari artere rutiere europene (codificate cu initiala E):

- E60, care strabate Franta, Austria, Slovacia, Ungaria, intra in tara prin Oradea, strabate Regiunea de la vest la est si se opreste la Constanta;
- E85, care strabate Grecia, Bulgaria, intra in tara prin Giurgiu, strabate partea de nord-vest a Regiunii trecand prin Buzau si Focsani;
- E87, care strabate Turcia, Bulgaria, intra in tara prin Vama Veche, strabate Dobrogea de la sud la nord, trecand prin Constanta si se opreste la Tulcea;
- E70, care strabate Spania, Franta, Italia, Croatia, Serbia, intra in tara prin Stamora Moravita si strabate Regiunea de la vest la est ajungand la Constanta;
- E581, care strabate partea de nord a Regiunii pe linia Galati-Tecuci.

Harta 4

Rețeaua de drumuri naționale si internaționale din Romania

În vederea îmbunătățirii accesului și a fluidizării traficului dintre regiuni și țările cu care aceasta se învecinează, se pot dezvolta o serie de proiecte de cooperare transfrontalieră între Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și regiuni învecinate din Ucraina, Republica Moldova și Bulgaria, proiecte care vizează în special infrastructura de acces și care au ca obiectiv final dezvoltarea durabilă a regiunilor în ansamblul lor.

Rețele regionale de drumuri

În anul 2005, lungimea totală a rețelei de drumuri publice din România a fost de 79.904 km, distribuția fiind relativ uniformă pe întreg teritoriul țării.

Rețeaua de drumuri a regiunii și densitatea rețelei în regiune și în fiecare județ al regiunii, împreună cu principalele caracteristici ale condițiilor acestora sunt prezentate în următorul tabel:

Drumurile publice la 31 decembrie 2005 la nivel național si regional

Tabel nr. 2
- km -

	Drumuri publice-total	Din care modernizate	Cu îmbrăcămînți ușoare rutiere	Densitatea drumurilor publice pe 100 km ² de teritoriu
Total	79.904	21.148	20.915	33,5
Regiunea Sud-Est	10.856	2.108	4.016	30,4
Brăila	1.187	280	533	24,9
Buzău	2.646	334	883	43,4
Constanța	2.324	523	899	32,9
Galați	1.463	285	669	32,8
Tulcea	1.318	339	448	15,5
Vrancea	1.918	347	584	39,5

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București– ediția 2006

Lungimea drumurilor publice din regiune era în anul 2005 de 10.856 km, ceea ce situeaza regiunea pe locul IV la nivel național; din totalul drumurilor publice regionale erau modernizate numai 19,4 %, regiunea ocupand ultimul loc la nivel național. Indicatorul foarte scăzut pentru județul Tulcea nu este relevant pentru un județ din a cărui suprafață aproape jumătate o reprezinta Delta Dunării.

La nivel regional problemele intampinate de rețeaua de drumuri sunt: calitatea slabă a drumurilor, sistemul deficitar de iluminare si marcarea stradală. Situația drumurilor în mediul rural este critică, majoritatea localităților rurale neavand drumuri pietruite sau asfaltate.

Rețele regionale de cai ferate

În anul 2005, rețeaua de căi ferate din Romania avea 10.948 km de linii în exploatare, din care 1.750 km în Regiunea Sud-Est, conform tabelului de mai jos:

Linile de cale ferată în exploatare la 31 decembrie 2005 la nivel național si regional

Tabel nr.3

	Total	Din care electrificate	Densitatea liniilor pe 1.000 km ²
Total la nivel național	10.948	3.999	45,9
Regiunea Sud-Est	1.750	477	48,9
Brăila	174	124	36,5
Buzău	252	113	41,3
Constanța	735	79	103,9
Galați	317	63	71,0
Tulcea	108	-	12,7
Vrancea	164	98	33,8

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București– ediția 2006

Liniile de cale ferată în exploatare la nivel regional la sfârșitul anului 2005, însumau 1.750 km, ceea ce situează regiunea pe locul II la nivel național și pe locul IV din punct de vedere al densității liniilor la 1.000 km. Doar 477 km de linie ferată sunt electrificate, regiunea aflându-se din acest punct de vedere pe locul V la nivel național.

Încă din sec.XIX a fost realizată calea ferată care unea capitala țării cu Moldova, iar gara Buzău era un important nod feroviar, plecând linii ferate spre Brăila, Galați, Constanța, Brașov, precum și o linie locală spre Nehoiu.

Cele mai importante noduri de cale ferată în regiune sunt: Făurei, Buzău și Barboși, care asigură tranzitul spre capitala țării, spre Moldova și Dobrogea. În regiune există două magistrale feroviare: București-Galați (prin Urziceni-Făurei-Brăila) și București-Mangalia (prin Fetești-Cernavodă-Constanța), legându-se mai departe cu trasee internaționale. Există două poduri peste Dunăre, care fac legătura cu Dobrogea: Giurgeni-Vadul Oii și Fetești-Cernavodă, ultimul fiind străbătut și de cale ferată.

Principalele probleme care afectează caile ferate din regiune sunt legate de condițiile proaste în care se găsesc elementele rulante din punct de vedere tehnic cât și a condițiilor de confort relativ scăzut al vagoanelor de transport persoane. Este necesar să se îmbunătățească cantitativ și calitativ situația drumurilor de acces și a cailor ferate spre centrele economice majore și de asemenea, legătura dintre acestea și coridoarele de transport europene.

Transportul naval

Transportul naval al României cuprinde transportul maritim și transportul pe căile și canalele navigabile. Transportul naval prezintă o multitudine de avantaje față de celelalte moduri de transport: asigură transportul unor cantități mari de marfă la un singur voiaj, este mult mai puțin poluant, costurile de transport pe apă sunt mai mici decât cele din transportul rutier și feroviar; amenajarea și întreținerea infrastructurii necesită costuri relativ reduse, constituie o verigă importantă în dezvoltarea sistemului de transport combinat.

Două elemente esențiale favorizează desfasurarea transporturilor pe apă: cursul Dunării și vecinătatea Marii Negre. Pe senalul navigabil dintre Sulina și Brăila pot intra nave maritime cu pescaj de până la 7 m. Pe restul cursului pot circula doar vase cu pescaj de până la 2 m.

Transportul maritim

Porturile românești la Dunăre se împart în două categorii: maritime (Constanța, Mangalia și Midia) și fluvial-maritime (Brăila, Galați, Tulcea și Sulina), care au caracteristici tehnice ce permit accesul navelor maritime. Portul Constanța este al patrulea port maritim în Europa și cel mai mare la Marea Neagră, situat la intersecția Coridoarelor de Transport Pan-European nr.IV și VII – Dunărea prin Canalul Dunăre – Marea Neagră. Portul Constanța asigură toate tipurile de transport (rutier, ferat, maritim, aerian, transport prin oleoducte), fiind totodată dotat cu depozite și terminale pentru toate tipurile de mărfuri, având potențial pentru de a deveni principala poartă pentru Coridorul Europa-Asia.

O importanță deosebită o are canalul Dunăre-Marea Neagră, care face parte din Coridorul Fluvial European Rhin-Main-Dunăre, asigurând legătura dintre porturile Rotterdam și Constanța.

Transportul pe caile și canalele navigabile

Fluviul Dunărea, cale navigabilă internațională, pe sectorul românesc, de la intrarea în țară și până la vărsarea în Marea Neagră prin Canalul Sulina, are o lungime de 1.075 km, dintre care cca. 170 km,

între Brăila și Marea Neagră, asigurând condiții tehnice pentru accesul navelor maritime. Datorită regimului natural de scurgere al fluviului, se impun măsuri de îmbunătățire a condițiilor de navigație pe Dunăre, care să asigure exploatarea eficientă în condiții de siguranță a sectorului maritim al Dunării precum și asigurarea navigației permanente pe Canalul Sulina prin refacerea și apărarea malurilor canalului și implementarea unui sistem de măsurători topohidrografice și semnalizare pe sectorul românesc al Dunării.

Pe căile navigabile interioare, România dispune de un număr de 30 de porturi și puncte de încărcare amenajate. Dintre acestea, cele care fac parte din rețeaua TEN sunt porturile Brăila, Galați, Tulcea și Sulina fiind porturi fluvio-maritime. În 2005 traficul portuar a fost de 81.342 mii tone.

Flota fluvială românească este compusa din 1482 nave propulsate și nepropulsate. Mijloacele de transport maritim era compus in 2005 din 70 nave.

Transportul aerian

În regiune există patru aeroporturi: internațional la Mihail Kogălniceanu situat la 24 km de Constanța, unul la Tulcea (care funcționează în prezent numai pentru curse charter), un aeroport utilitar la Tuzla (Constanța) și un aeroport utilitar la Buzău.

Problemele întâmpinate de transportul aerian sunt legate în special de lipsa dotarilor tehnice necesare pentru efectuarea manevrelor aeriene în condiții deosebite și de servicii de întreținere tehnică a aparatelor aflate în dotare care nu se ridică la nivelul internațional.

Aeroporturile au fost construite în perioada 1921-1972 și reamenajate/reechipate gradual în perioada 1962-2000, fiind în mare măsură necorespunzătoare cerințelor impuse de zborul anumitor tipuri de aeronave.

În ultima perioadă, atât în sectorul aeroportuar cât și în cel de dirijare a traficului aerian (inclusiv de informare aeronautică și meteorologică) s-a realizat un număr important de lucrări de reparații capitale (piste și echipamente de balizaj), modernizări servicii trafic (centre de control aerian în Constanța) și s-a achiziționat o serie de mijloace și echipamente pentru întreținerea pistei și servicii conexe.

2.2. Zonele libere

Activitățile ce se pot desfășura în **zonele libere** pot fi realizate de persoane fizice și juridice, române sau străine, pe baza licențelor eliberate de administrația zonelor libere, în baza contractelor încheiate de aceștia cu administrația.

Potrivit prevederilor art. 10 din Legea nr.84/1992 activitățile ce se pot desfășura în zonele libere **sunt:** manipularea, depozitarea, sortarea, măsurarea, ambalarea, conditionarea, prelucrarea, asamblarea, fabricarea, marcarea, testarea, licitarea, vânzarea-cumpărarea, expertizarea, repararea, dezmembrarea marfurilor, organizarea de expoziții, operațiuni de bursa și financiar-bancare, transporturi și expediții interne și internaționale, închirierea și concesiunea clădirilor, spațiilor de depozitare și a spațiilor neamenajate destinate constuirii de obiective economice și hoteliere, controlul cantității și calității marfurilor, navlosirea, agenturarea și aprovizionarea mijloacelor de transport, prestări de servicii. Zonele libere, în număr de patru (Constanța, Braila, Galați, Sulina) din cele șase din România, constituie puncte de atracție pentru investitorii străini, oferind avantaje multiple cât și un bun amplasament.

În prezent, pe teritoriul României există un număr de 4 zone libere, înființate prin hotărâre de Guvern, în temeiul Legii nr. 84/1992 – privind regimul juridic al zonelor libere din România, dintre care 4 sunt situate în Regiunea Sud-Est.

1. Zona Liberă Sulina – infiintata prin H.G.nr. 156/1993, este situata la extremitatea estica a Dunarii, respectiv la varsarea bratului Sulina in Marea Neagra si are o suprafata de 100,89 ha, dispunand de o infrastructura si o dotare portuara deosebit de complexa; activitatile preponderente desfasurate in aceasta zona fiind cele comerciale, din cauza lipsei drumurilor, cailor ferate sau a unui aeroport in apropiere, orientandu-se si spre alte sectoare cum ar fi cel al productiei si cel al serviciilor.

2. Zona Liberă Constanta-Sud si Zona Libera Basarabi aflate sub o administratie unica, au fost infiintate prin H.G. nr. 410/1993, modificata si completata prin H.G. nr.191/1997 si H.G. nr.788/1997. Zona Libera Constanta-Sud este amplasata in partea sudica a portului Constanta si are o suprafata de 134,60 ha impartita in trei platforme.

Din anul 1997, aceasta s-a extins in complexul portuar Basarabi formandu-se Zona Libera Basarabi, care functioneaza ca o sucursala a Zonei Libere Constanta –Sud si are o suprafata de 11,4 ha, din care 0,7 ha acvatoriu.

Zona Libera Constanta-Sud beneficiaza de existenta infrastructurilor de transport (maritim, fluvial, feroviar si rutier) care fac legatura cu diverse surse de aprovizionare si pietele de desfacere din Europa Centrala, Bazinul Mediteranean, Orientul Apropiat si Mijlociu, prin aceasta derulandu-se un trafic intens de marfuri care este favorizat si de existenta unei linii de ferry-boat si terminal RO-RO.

3. Zona Liberă Galați – infiintata prin H.G.190/1994 se situeaza pe malul stang al fluviului Dunarea, la mila 80 in zona digului Badalan in partea de est a municipiului Galati in apropiere de frontiera cu Republica Moldova si Ucraina, aflandu-se in legatura directa cu linia ferata larga folosita in tarile fostei URSS, avand deci, acces direct la pietele Comunitatii Statelor Independente si are o suprafata de 136,98 ha teren din care o suprafata portuara de 6,98 ha cuprinzand 3 dane de acostare dotate cu toate instalatiile.

4. Zona Liberă Brăila – a fost infiintata prin H.G. nr. 330/1994 care a fost modificata si completata prin H.G. nr.478/1999 si 535/2000, si are o suprafata totala de 110,6 ha si este formata din 3 perimetre, dispunand de asemenea de o zona portuara (perimetrul 1 in suprafata de 67,8 ha este situat in zona danelor aval a terminalului de containere propus, intre malul Dunarii si digul de aparare existent; perimetrul 2 in suprafata de 34,3 ha este amplasat in zona Varsatura, la periferia orasului; perimetrul 3, in suprafata de 8,3 ha, situat in sectorul portuar existent, intre Gara Fluviala si Pescarie, care dispune de platforme, constructii, utilitati care pot fi usor adaptate activitatilor de zona libera; si extinderea cu suprafata de

4,01 ha teren portuar pe care se afla depozite S.N.P. Petrom.

Reglementarea regimului de “porto franco” în perioada interbelică, zona s-a dezvoltat mai ales prin înființarea primei burse de comerț din țară, la Brăila, unde se stabilea prețul mondial al cerealelor. Reluată în 1995 în noile condiții social-economice din Romania, Bursa de Marfuri Generale din Brăila și-a propus să joace un rol important în înviorarea activității economice a județului. La sfârșitul anului 2003, această instituție își închidea activitatea de tranzacționare a mărfurilor generale.

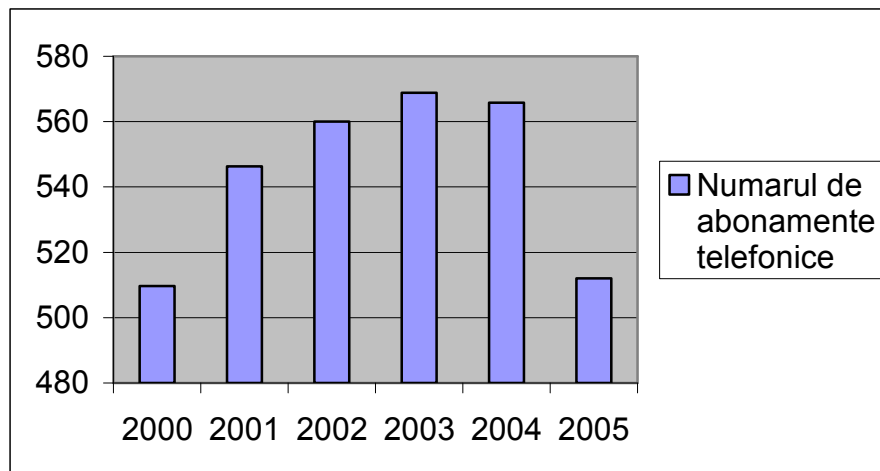
Puncte vamale sunt in toate judetele regiunii, iar puncte de trecere a frontierei: Directia Regionala Vamala Interjudeteana Constanta (Tulcea, Silina, Mangalia, Midia Basarabi, Negru Voda, Vama Veche, Ostrov), Directia Regionala Vamala Interjudeteana Galati (Braila, Giurgiulesti, Oancea), iar pentru judetul Tulcea, putem mentiona ca Tulcea și Sulina au specific portuar, iar Chilia Veche și Periprava sunt puncte de trecere simplificată.

2.3. Telecomunicațiile

Rețeaua de telecomunicații este în general bine dezvoltată, există acoperire pentru întreaga regiune. S-au făcut investiții importante în ultimii ani, mai ales din partea firmelor private de telefonie mobilă. În mediul rural sunt probleme în ceea ce privește conectarea la rețele de telecomunicații și accesul la internet.

Grafic nr.4

Numărul de abonamente telefonice din regiune, în perioada 2000-2005
(mii persoane)

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București– edițiile 2001-2006

Se observă că, în perioada 2000-2004, numărul abonaților telefonici din regiune a crescut constant de la an la an. Începând cu anul 2004 se constată o scădere continuă a numărului de abonamente telefonice, fapt ce se datorează în special concurenței tot mai accentuate din partea operatorilor de telefonie mobilă. În anul 2005 s-au înregistrat în regiune 512.061 abonați telefonici față de peste 560.000 în anul 2004, ceea ce situează regiunea pe locul II la nivel național.

2.4. Infrastructura de utilități

Utilitățile publice din regiune nu sunt dezvoltate corespunzător. Din datele disponibile la nivel regional și în fiecare dintre județele regiunii reiese că există disparități semnificative între județele regiunii referitoare la dezvoltarea rețelei publice de gaz natural și alimentare cu apă potabilă. Aceste date sunt prezentate în tabelul următor:

Rețeaua și volumul gazelor naturale distribuite, în 2005

	Localități în care se distribuie gaze naturale		Lungimea simplă a conductelor de distribuție (km)	Volumul gazelor naturale distribuite (mii m ³)	
	Total	Din care: municipii și orașe		Total	Din care: pentru uz casnic
Total la nivel național	742	217	27.496	12.963.284	2.827.778
Regiunea Sud-Est	51	17	1.742	1.785.624	169.694
Brăila	10	3	327	266.729	44.470
Buzău	15	2	473	174.830	42.557
Constanța	4	4	275	299.769	17.376
Galați	10	2	435	923.098	48.357
Tulcea	3	2	59	12.241	1.248
Vrancea	9	4	173	108.957	15.686

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București– ediția 2006

Din datele statistice de la finele anului 2005, se constată că regiunea se situează pe locul VI (pe același loc cu regiunea Sud-Vest) la nivel național în ceea ce privește procentul localităților în care se distribuie gaze naturale (6,9 % din total pe țară) și pe locul VIII în ceea ce privește lungimea simplă a conductelor de distribuție a gazelor naturale (6,6 % din total pe țară).

Numărul localităților în care se distribuie energie termică, în 2005

	Localități în care se distribuie energie termică	
	Total	Din care: municipii și orașe
Total la nivel național	155	129
Regiunea Sud-Est	22	20
Brăila	2	2
Buzău	3	2
Constanța	10	9
Galați	2	2
Tulcea	2	2
Vrancea	3	3

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București– ediția 2006

La sfârșitul anului 2005, regiunea se situează pe locul II la nivel național (14,19 % din total pe țară) în ceea ce privește numărul localităților în care se distribuie energie termică, majoritatea acestora fiind municipiile și orașele (90,9 %), situație asemănătoare la nivel național.

Rețeaua de distribuție a apei potabile, în 2005

	Nr. localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă		Lungimea totală simplă a rețelei (km)
	Total	Din care: municipii și orașe	
Total la nivel național	1.935	315	47.778
Regiunea Sud-Est	311	35	8.335
Brăila	35	4	1.154
Buzău	62	5	1.352
Constanța	69	12	2.206
Galați	38	4	1.139
Tulcea	49	5	1.099
Vrancea	58	5	1.385

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Alimentarea cu apă potabilă în regiune are un procent mai ridicat decât cel la nivel național. La sfârșitul anului 2005, regiunea a ocupat locul II la nivel național în ceea ce privește lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (17,4 % din total pe țară) și locul III la nivel național în ceea ce privește numărul localităților cu instalații de alimentare cu apă potabilă (16,1 % din total pe țară). Totuși, sunt localități unde nu există instalații de alimentare cu apă, iar în foarte multe localități aceste instalații au un grad avansat de uzură.

2.5 Infrastructura de mediu și calitatea vieții

2.5.1 Calitatea apelor subterane

În Regiunea Sud-Est, s-a urmărit calitatea apelor subterane din straturile acvifere amplasate în 9 bazine hidrografice (Prut, Barlad, Dunarea, Litoral, Siret, Putna, Milcov, Ramna, Ramnicu Sarat).

Majoritatea hidrostructurilor au suferit procese de contaminare cu azotați datorită naturii solului din această zonă a țării. Poluarea se resimte diferențiat, existând zone în care acviferul este puternic poluat. Datorită fondului natural, resursele acvifere freatice prezintă un risc ridicat de poluare, atât pe termen lung, cât și pe termen scurt. Din aceste considerente, ele nu pot constitui surse de alimentare cu apă pentru populație.

În general, poluarea freaticului este un fenomen ireversibil și ca atare, depoluarea acestui tip de apă este anevoioasă, dacă nu chiar imposibilă.

Sursele de purificare provin din impurificări cu ape salin, gaze sau hidrocarburi produse ca urmare a unor lucrări miniere sau foraje; impurificări produse de infiltrațiile de la suprafața solului a tuturor categoriilor de ape care produc și impurificarea dispersată a surselor de suprafață; impurificări produse în secțiunile de captare a apelor datorită nerespectării zonei de protecție sanitare sau a condițiilor de execuție.

Poluarea cu azotați (NO₃): spalarea solului de către precipitațiile contaminate cu oxizi de azot (NO₂); ape de suprafață în care s-au evacuat ape uzate încărcate cu azotați; aplicarea îngrășămintelor chimice pe diverse categorii de terenuri agricole. Prezența în apă a azotaților este un indicator al unei poluări mai vechi. Prezența simultană în apă a azotaților și a amoniului este un indicator al unei poluări continue.

Situatia apelor uzate. În Regiunea Sud-Est exista 75 de statii de epurare municipale si industriale (Braila 16, Buzau 23; Constanta 12, Galati 10, Tulcea 7, Vrancea 7). La acestea s-a realizat receptia partiala, urmand a se finaliza lucrarile in cursul anul 2007.

2.5.2 Calitatea atmosferei

Starea generala de calitate a atmosferei este determinata sunt: urbanismul, industrializarea, motorizarea, chimizarea, densitatea demografica.

Singurul județ din regiune în care au fost realizate determinari de metale grele la imisii a fost Galați. Concentrația medie anuala a fost de $0,208 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mai mica decat valoarea limita indicativa de $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Teritorial doar în Constanța exista echipament pentru monitorizarea poluarii de fond.

Din punct de vedere al **poluantilor gazosi** monitorizarea se realizeaza la nivelul tuturor judetelor (**SO₂, NO₂, NH₃, fenoli, etc.**) *Nu s-au semnalat depașiri ale valorilor limita* stipulate în Ord. 592/2002, respectiv STAS 12574/87.

Valorile medii ale pH-ului indica lipsa ploilor acide în regiune (valorile înregistrate la acest indicator sunt, în general, superioare valorii de 5,6, valoare considerata normala pentru precipitațiile din zonele „neafectate” de poluare). La indicatorul pH, valori mai mici decat 5.6 pH au fost înregistrate la Buzau, respectiv una la Tulcea.

Conductivitatea, care da informații asupra conținutului total de saruri, se caracterizeaza prin conținut ionic total „mare”, în toate punctele de monitorizare din regiune.

Sursele de poluare cu **pulberi în suspensie PM 10** specifice Regiunii Sud-Est sunt industriile metalurgica și siderurgica, la care se adauga centralele termice pe combustibili solizi și transportul rutier. Pentru anul 2004 limitele între care au variat concentrațiile medii anuale au fost de 0,070mg/mc pentru Braila și 0,0328 mg/mc pentru Buzau.

Nivelul de poluare al atmosferei **cu pulberi sedimentabile** în Regiunea Sud Est pe anul 2004 a fost mai scazut decat în anul precedent. Sursele de poluare sunt în general aceleași ca în cazul pulberilor în suspensie, la acestea adaugandu-se construcțiile de drumuri, industria materialelor de construcție, eroziunea solului etc.

Nu s-au înregistrat depașiri ale concentrației maxime admisibile de $17 \text{g}/\text{m}^2/\text{luna}$ conform STAS 12574/1987-„Aer din zonele protejate”, decat în *județul Constanța* – punct de prelevare Constanța – unde valoarea medie pentru anul 2004 a fost de 36,79 ($\text{g}/\text{m}^2/\text{luna}$).

La nivelul Regiunii Sud-Est exista 21 stații automate de monitorizare a calității aerului aflate în diferite stadii de funcționare (5 statii la Braila, 1 statie la Buzau, 7 statii la Constanta, 5 statii la Galati, 2 statii la Tulcea și 1 statie la Vrancea, situate in urban și rural).

2.5.3 Deșeuri municipale și asimilabile

La nivelul anului 2005, în Regiunea Sud-Est, conform datelor furnizate de cele 6 agenții locale de protectia mediului, au fost generate 1.183.109 tone deșeuri. La nivelul regiunii există un număr de 30 de operatori de salubritate (din sectorul privat și public), care deservesc aproximativ 51% din populația totală. Din ancheta statistica pentru anul 2004, cantitațiile de deșeuri municipale colectate au crescut de la 795.100 tone la 885.414 tone.

Tabel nr.7

Deșeuri municipale generate și colectate, în anul 2005

- tone -

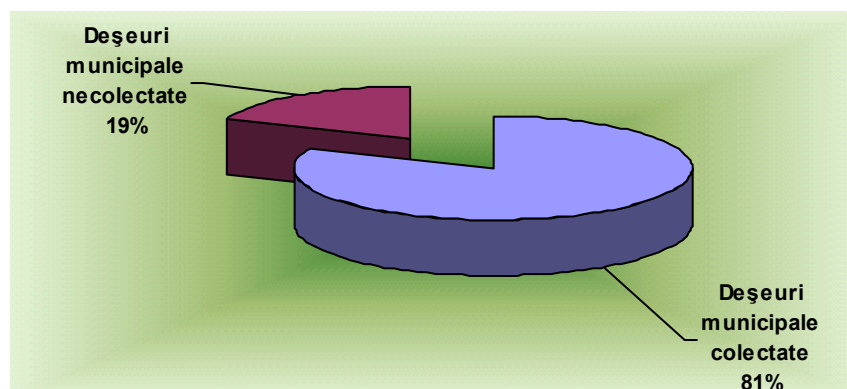
Deșeuri municipale	Cantitate deșeuri
<i>Deșeuri menajere colectate</i>	739.872
• în amestec	732.774
• de la populație	569.841

• de la agenții economici	162.933
• separat	7.098
<i>Deșeuri din servicii publice</i>	100.852
<i>Deșeuri din construcții/demolări</i>	55.818
<i>Altele</i>	67.034
Total deșeuri municipale colectate	963.576
Total deșeuri necolectate	219.533
Total deșeuri municipale generate	1.183.109

Sursa: Agențiile Locale de Protecția Mediului din Regiunea Sud-Est

Grafic nr.5

Deșeuri municipale generate în anul 2005

Cu toate acestea se poate observa ca există în continuare o mare cantitate de deșeuri necolectate aprox.19% din total deșeuri generate în 2005, acestea provenind mai ales din mediul rural, unde colectarea și depozitarea lor se face necontrolat. În regiunea noastră nu se realizează o colectare selectivă a deșeurilor biodegradabile și nu există instalații de compostare. Tocmai de aceea s-a propus construirea unui număr de 41 stații de compostare în regiune.

Tratarea deșeurilor municipale

În regiunea Sud-Est nu există stații de tratare mecano – biologică și stații de compostare. Cu excepția compactării realizate în utilajele moderne de transport (gunoiere, autocompactoare), deșeurile municipale nu sunt supuse nici unui proces de tratare prealabilă înaintea eliminării finale.

În județul Vrancea deșeurile municipale sunt compactate zilnic la platformele de deșeuri orașenești, iar în județul Constanța deșeurile sunt balotat doar în cadrul depozitului ecologic de la Costinești.

În anul 2005, în municipiul Constanța a fost pusă în funcțiune o instalație pentru sortarea deșeurilor reciclabile din deșeuri menajere, cu o capacitate de sortare de 9 tone/oră.

Tabel nr.8

Sortarea deșeurilor menajere, în anul 2005

	Tone/an
Capacitatea instalației de sortare	25.920
Cantitatea de deșeuri sortate	6.571,16
Cantitatea de deșeuri menajere supusă sortării	11.238,4

Sursa: Agențiile Locale de Protecția Mediului din Regiunea Sud-Est

În cadrul Regiunii Sud-Est, aproximativ 90% din deșeuri municipale sunt eliminate prin depozitare. Conform datelor existente la nivelul regiunii au fost identificate un număr de 21 de depozite industriale neconforme, din care 14 sunt pentru deșeuri nepericuloase și 7 sunt depozite pentru deșeuri periculoase.

O alta categorie de deseuri sunt **deșeurile de producție** metalice și neferoase, de hartie și carton și deșeurile din materiale plastice colectate din județul Constanța (976.985 tone din total deseuri generate reprezintă deseurile de steril provenite din activitatea de exploatarea minereurilor nemetalifere), Tulcea (slam roșu, piatra de var, zgura și praf) și Galați (fier vechi prin prelucrearea cantității de zgura negranulată).

Deșeuri generate din activități medicale

La nivelul regiunii 75-80% din deșeurile medicale generate sunt deșeuri nepericuloase asimilabile celor menajere, iar 20-25% sunt deșeuri periculoase. Din datele furnizate de agențiile județene, în anul 2005 au fost generate la nivel de regiune aproximativ 900 tone deșeuri medicale periculoase, care au fost eliminate prin incinerare în crematoriile din dotarea spitalelor sau prin intermediul unor agenți economici autorizați.

La nivelul regiunii s-au închis deja 24 de instalații de incinerare din totalul de 44. Până la sfârșitul anului 2006 se vor mai închide încă 4 instalații.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate

La nivelul regiunii au fost generate aproximativ 633.565 tone nămol umed și 16.050 tone nămol uscat, provenite de la epurarea apelor uzate orașenești se deshidratează pe paturi de uscare și apoi se elimină prin depozitare la platformele de deșeuri sau în incinta producătorului.

Nămoluri generate de apele uzate industriale

În anul 2005 au fost identificați un număr de 77 agenți economici care dețin stații de epurare a apelor uzate industriale și care au generat 46.360,3 tone nămol. Acest nămol a fost depozitat în depozitele de deșeuri industriale. Până la această dată, în regiunea noastră nu au fost eliberate permise de împrăștiere a nămolului în agricultură.

Situația mediului și indicii de poluare

În Regiunea de Sud-Est, datorită condițiilor de relief, în care predomină câmpiile, a vecinătății cu Marea Neagră și fluviul Dunărea, s-au dezvoltat de-a lungul timpului ocupații specifice bazate pe agricultură și comerț care nu au dus decât într-o mică măsură la fenomene de degradare a mediului înconjurător.

În zonele de deal și de munte din județele Vrancea, Buzău și Galați, despăduririle au afectat foarte mult stabilitatea terenurilor, în Delta Dunării poluarea complexă a afectat habitatul natural, iar litoralul Mării Negre necesită intervenții majore pentru combaterea poluării marine, dar și pentru prevenirea erodării plajelor.

O parte a malurilor râurilor din regiune necesită lucrări de îndiguire și protejare, pentru că în perioadele cu precipitații abundente sau dezgheț, cotele apelor depășesc albiile naturale, producând inundații.

Asezările umane sunt afectate de probleme legate de modul de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere, multe localități având stații învechite de epurare a apelor uzate și spații insuficiente de depozitare a deșeurilor.

Poluarea mediului în regiune se datorează atât existenței unor tehnologii uzate moral și fizic cât și insuficienței mijloacelor financiare pentru achiziționarea unor echipamente corespunzătoare de protecție a mediului.

Deși pădurile reprezintă 8,3% din suprafața forestieră a țării, regiunea se confruntă cu o serie de probleme privind protecția mediului înconjurător, atât factorilor naturali cât și antropici. Acest fapt a

dus la poluarea aerului prin depășirea concentrației maxime admisibile a substantelor poluante în aer la pulberi sedimentabile, pentru municipiile Galați și Constanța.

Regiunea se confruntă cu o serie de probleme privind protecția mediului înconjurător, atât datorită factorilor naturali, cât și celor antropici: degradarea pădurilor, poluarea marină, eroziunea plajelor, poluarea cauzată de substanțele industriale sau de pesticide și îngrășăminte chimice.

Având în vedere vecinătatea regiunii cu țări care se confruntă în parte cu aceleași probleme de mediu (poluări industriale, eroziuni costiere, defrișări masive etc.), se vor dezvolta o serie de proiecte de cooperare transfrontalieră între Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și regiuni învecinate din Ucraina, Republica Moldova și Bulgaria.

3. Situația socio-economică

3.1 Analiza demografică

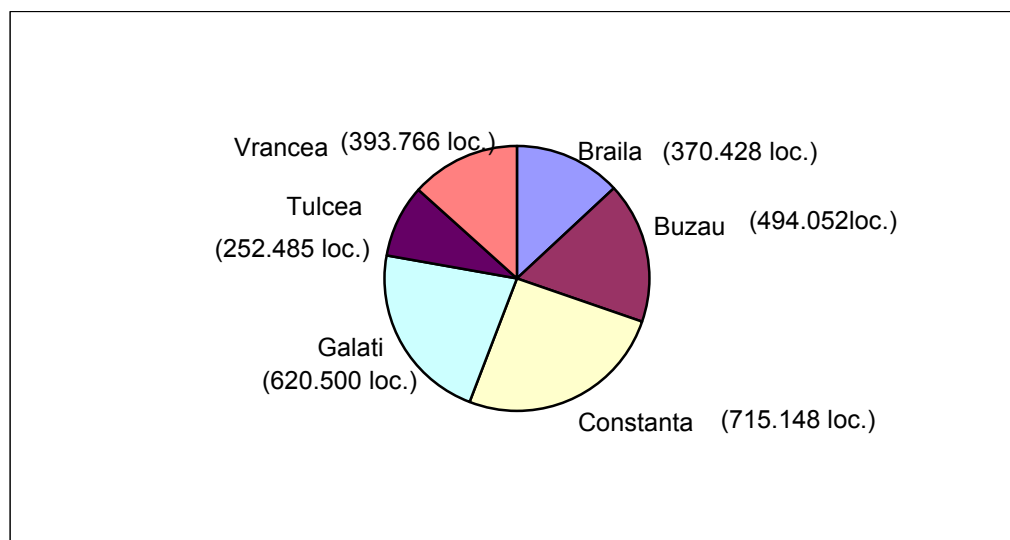
Transformările economice și sociale care au avut loc în România începând din anii '90 au determinat schimbări importante în evoluția fenomenelor demografice, în numărul și structura populației. Populația României a scăzut continuu, cauzele acestui fenomen fiind multiple, începând de la o scădere a ratei nașterilor, combinată cu o mărire a ratei deceselor, emigrare etc. De remarcat, că în regiune se află trei din primele 10 orașe ale țării după numărul de locuitori la 1 iulie 2005 și anume: Constanța, Galați și Brăila.

În anul 2005, populația urbană reprezenta 55,5 % din totalul populației regiunii. În trei județe ale Regiunii (Constanța, Galați și Brăila) se observă o concentrare a populației în mediul urban, datorită industrializării și oportunităților de angajare oferite în ultimii ani (grafic 6).

Grafic nr.6

Populația județelor din Regiunea Sud-Est

Total : 2.846.379 locuitori

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Structura pe sexe a populației din regiune arată schimbări ușoare, dar semnificative. În mediul urban reducerea populației s-a înregistrat în rândul bărbaților (764.327 persoane în 2004, față de 761.994 persoane de sex masculin, în 2005). Același fenomen s-a produs și în mediul rural, 635.728 persoane față de 635.023 persoane. Preponderența populației de sex feminin se remarcă în toate județele

regiunii. Cele mai importante scăderi ale populației masculine se înregistrează în județele Constanța și Galați.

Pe județe, cea mai importantă scădere a populației s-a înregistrat în județul Constanța, aceasta fiind de aproximativ 30.893 persoane. În schimb, județul Vrancea a înregistrat o creștere a populației totale, respectiv 393.766 persoane în 2004 față de 391.220 persoane în anul 2000 (Tabelul nr.9).

Tabel nr.9

Populația pe județe la nivelul Regiunii Sud-Est

- persoane -

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Variația 2005-2000
Brăila	385749	385066	375898	374318	371749	370428	-15321
Buzău	504540	503451	500160	498085	495878	494052	-10488
Constanța	746041	746908	713783	713563	713825	715148	-30893
Galați	644077	643253	626277	622936	621161	620500	-23577
Tulcea	262692	262124	255816	254455	253419	252485	-10207
Vrancea	391220	391322	396002	395330	394286	393766	2546

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – edițiile 2001-2006

Din punct de vedere al distribuției pe cele două medii rezidențiale, în anul 2005, între județele Regiunii Sud-Est se disting diferențe notabile: județe ca Brăila, Constanța, Galați, cu populație rezidentă preponderent în mediul urban și județe ca Buzău, Tulcea și Vrancea, cu populație rezidentă preponderent în mediul rural (Tabelul nr.10).

Tabel nr.10

Indicatorii demografici de bază în Regiunea Sud-Est

- % -

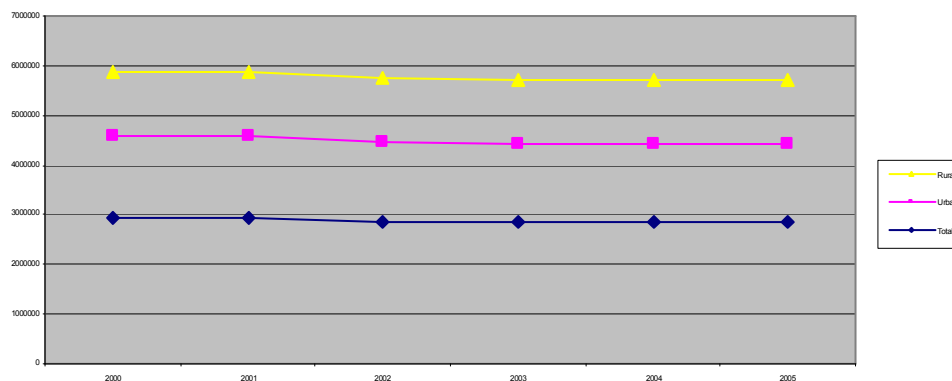
	Regiune	Braila	Buzau	Constanta	Galati	Tulcea	Vrancea	Romania
Procentul populatiei urbane	55,5	65,3	41,4	70,9	56,9	49,1	37,8	54,9
Rata mortalitatii infantile (la 1,000 nasteri)	16,5	10,6	18,8	19,8	16,4	16,6	12,7	15,0
Durata de viata anticipata (ani)	71,69	71,61	72,38	71,02	71,67	70,37	72,83	71,76

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București– ediția 2006

Scaderea ratei natalitatii poate fi atribuita conditiilor economice in general si lipsei de servicii medicale in particular, in special in zonele rurale. Se observa ca cea mai mare scadere a acestor indicatori s-a inregistrat in judetele unde gradul de urbanizare este foarte scazut.

Un fenomen social ce se constata in ultimii ani este migratia demografica, in special a populatiei tinere si mature (19-49 ani), din mediul rural in mediul urban, motivati de conditiile de viata și munca oferite de centrele urbane, fapt ce conduce la îmbătrânirea populației in mediul rural.

Populația regiunii pe medii rezidențiale

În ceea ce privește populația pe grupe de vârste, s-au înregistrat aceleași valori la nivel național și regional. Grupa de vârstă 15-64 ani reprezintă 70.2% din total populație, atât la nivel național cât și la nivel regional.

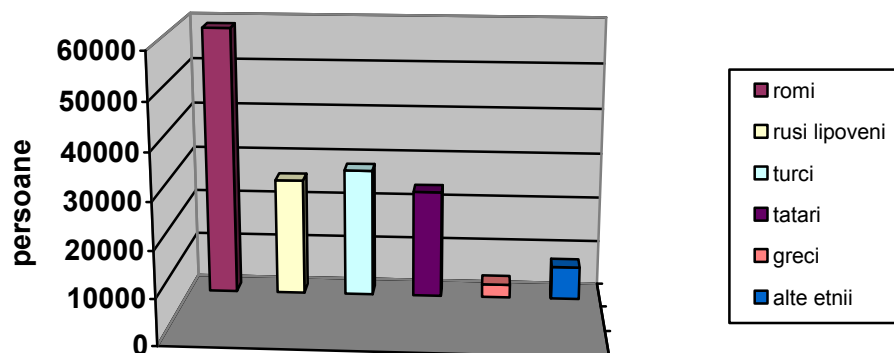
Regiunea Sud-Est se caracterizează printr-o mare **diversitate etnică, lingvistică și religioasă**. Datele de la recensământul populației și locuințelor din 2002, arată că 4,8% din populația Regiunii Sud-Est reprezintă minorități etnice.

Structura etnică la nivelul regiunii se prezintă astfel :

- etnia romă (1,7 %);
- comunitatea rușilor lipoveni (0,9%) - concentrată în județul Tulcea reprezentând 16.350 persoane din 25.464 persoane la nivelul regiunii;
- comunitatea grecilor (0,1%);
- comunitatea turcă (1%) – concentrată în județul Constanța reprezentând 27.914 persoane în acest județ față de 32.098 persoane la nivel regional;
- comunitatea tătară destul de numeroasă, concentrată la nivelul județului Constanța, unde au fost înregistrați 23.230 persoane din 23.935 persoane la nivelul întregii țări.

Grafic nr.8

Structura etniilor la nivelul Regiunii Sud-Est

Sursa: Direcția Regională de Statistică Brăila („Recensământul populației și al locuințelor 18 martie 2002”, vol. IV- populație – structura etnică și confesională 2004, INS)

3.2. Forta de muncă și șomajul

3.2.1 Piața forței de muncă

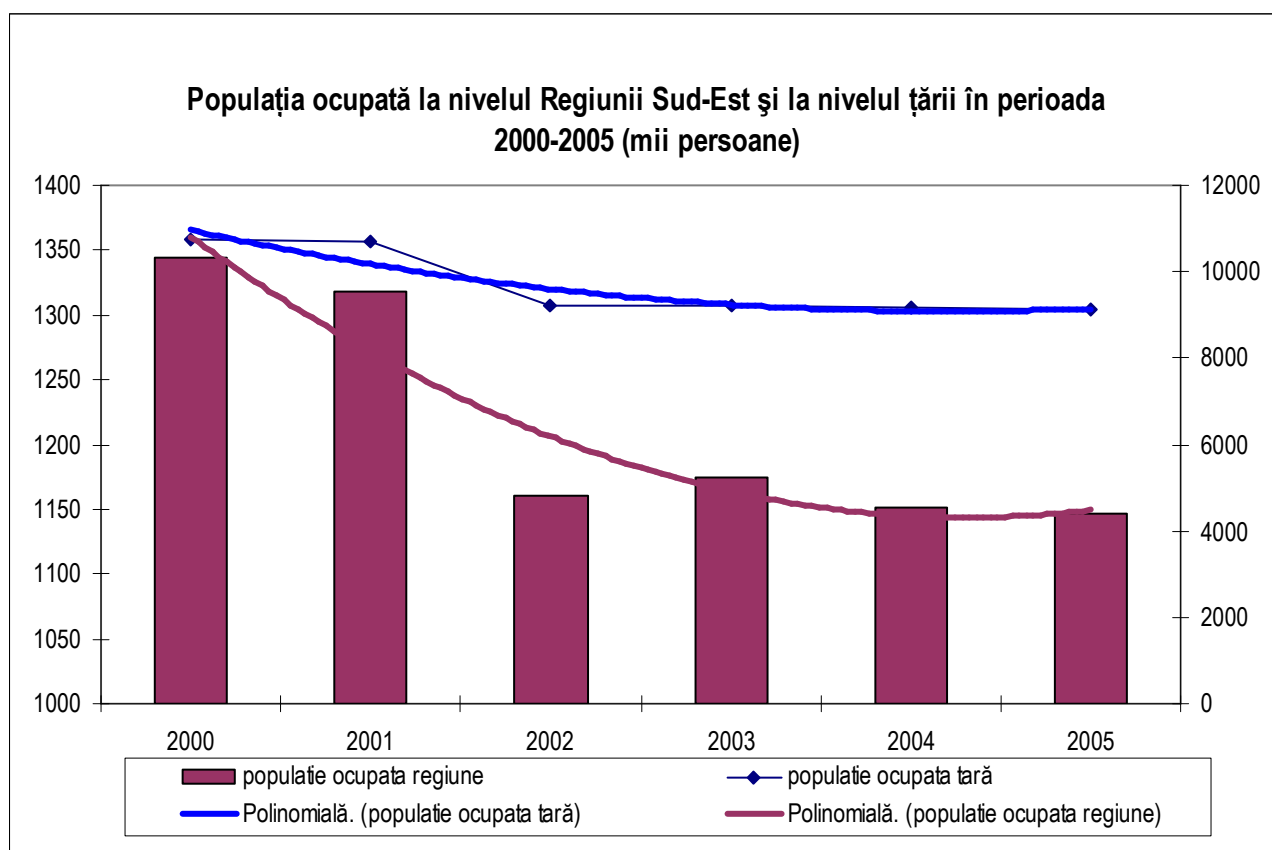
Piața forței de muncă, joacă un rol hotărâtor în asigurarea creșterii economice și a productivității pe termen lung. Crearea condițiilor pentru creșterea competențelor profesionale, în scopul asigurării unui proces de producție performant, care să dea naștere unor produse competitive, capabile să facă față cerințelor pieței, devine o prioritate absolută.

Problemele cu care se confruntă Regiunea Sud-Est, și în egală măsură întreaga țară, sunt legate, în special de scăderea populației totale, active și ocupate.

Scăderea numărului total al populației, a avut repercursiuni majore și asupra pieței forței de muncă.

În 2005 în regiune există un număr de 1.147 mii persoane populație ocupată, ceea ce reprezintă 12,5 % din totalul la nivel național. Atât la nivel național, cât și la nivelul Regiunii Sud-Est, se remarcă în anul 2005 o scădere foarte accentuată (173000 persoane față de anul 2000) a populației ocupate.

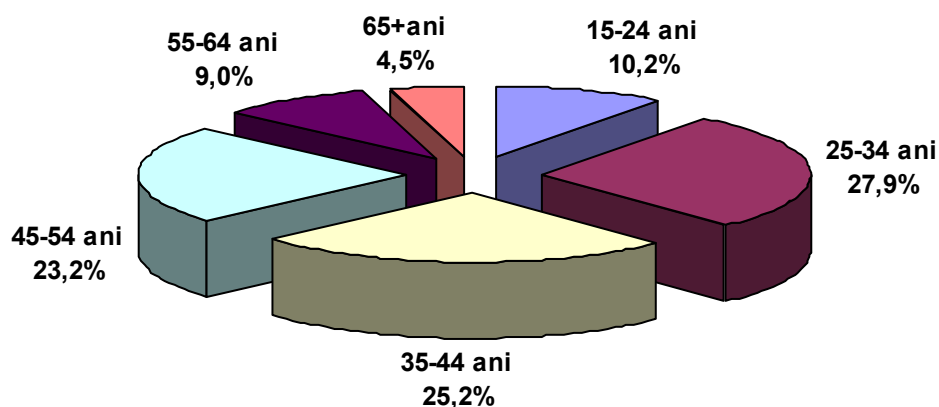
Grafic nr.9

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București– ediția 2006

Totodată, se observă și tendința de îmbătrânire a acestora, 23,2% din populația ocupată în anul 2005, reprezintă persoane în vârstă de 45-54 ani.

Structura populației ocupate pe grupe de varsta in anul 2005

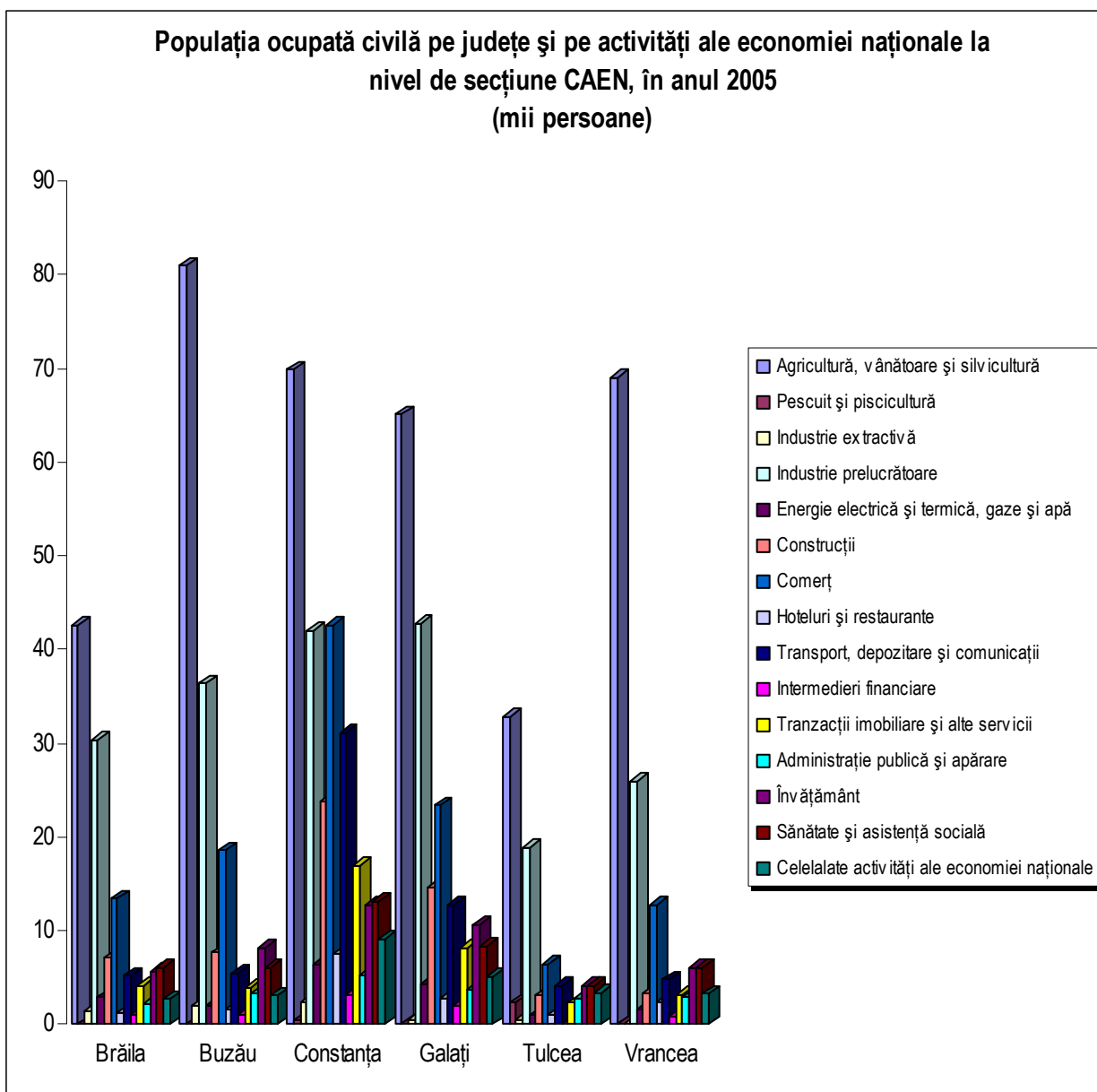
Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București– ediția 2006

Îmbătrânirea populației poate genera ieșirea unor competențe importante de pe piața forței de muncă, în domenii de interes, ca: domeniul cercetării, în care se observă o scădere vertiginoasă a numărului de salariați, învățământ pre/universitar, industrie etc., și totodată nevoia de formare inițială și/sau continuă în domenii slab dezvoltate în prezent: asistență medicală specifică vârstei a III-a, activități de întreținere și profilactice, activități de socializare dedicate persoanelor vârstnice, activități de tip «part time».

Activitatea economică a regiunii în ultimii ani se caracterizează prin intrarea în declin a ramurilor industriale, generând lichidarea și/sau restructurarea marilor întreprinderi (cu impact negativ asupra șomajului) și înființarea de întreprinderi mici și mijlocii.

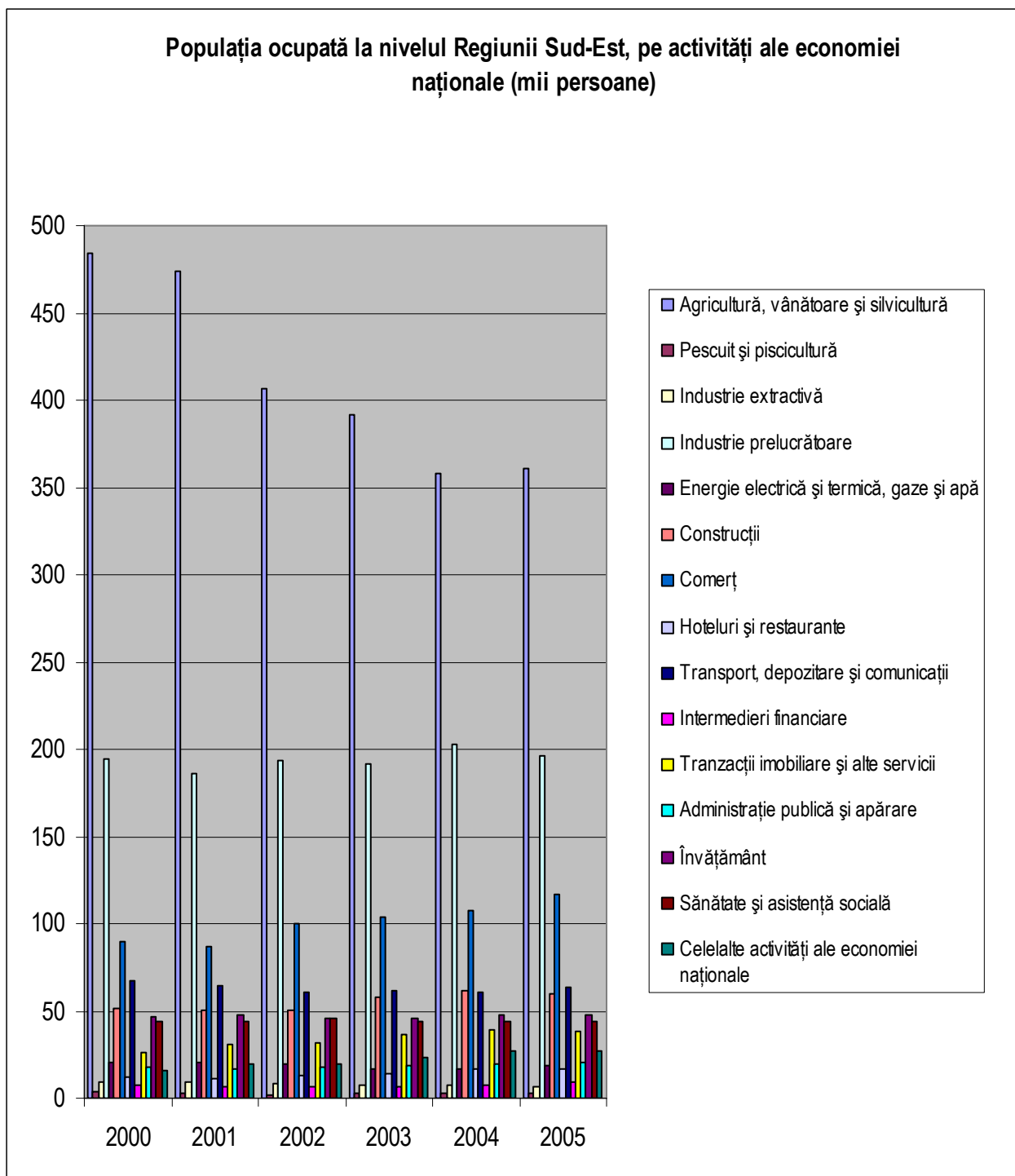
Conform datelor statistice la nivel regional, în ultimii ani ponderea în economia regiunii o dețin micro întreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii. Majoritatea întreprinderilor mari activează în industria prelucrătoare, construcții, transport și depozitare.

În anul 2005, repartitia populației ocupate pe activități ale economiei naționale la nivelul fiecărui județ din Regiunea Sud-Est, evidențiază sectoarele CAEN, care concentrează cea mai mare parte a populației ocupate, în următoarea ordine: agricultură, industrie prelucrătoare, comerț. După aceste trei poziții se constată că intervin particularități de la un județ la altul în ceea ce privește ordinea sectoarelor de activitate, în funcție de numărul populației ocupate. (Grafic nr.11).

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București– ediția 2006

În perioada 2000-2005 se constată că activitățile care concentrează cea mai mare parte a populației ocupate sunt: „Agricultură”, „Industrie prelucrătoare”, „Comerț”, „Transport, depozitare și comunicații”, „Construcții”, „Învățământ”, „Sănătate și asistență socială”. În anul 2005, se produce o mutație astfel, numărul populației ocupate în „Construcții” fiind mai mic decât numărul persoanelor ocupate în sectorul „Transport, depozitare și comunicații”.(Grafic nr.12).

Sursa: *Anuarul Statistic al României, INS, București— edițiile 2001-2006*
“Statistica Teritorială”, INS, București, 2006.

Populația ocupată în activități industriale, la nivelul regiunii se situează într-o poziție secundară. Astfel, agricultura deține prima poziție din punct de vedere structural, cu 35,1 %, în timp ce activitatea industrială reunește numai 21,59 %, din totalul populației ocupate în teritoriul economic analizat (industria prelucrătoare fiind activitatea dominantă și concentrând prin procentul deținut de 19,1 % majoritatea persoanelor ocupate în industrie).

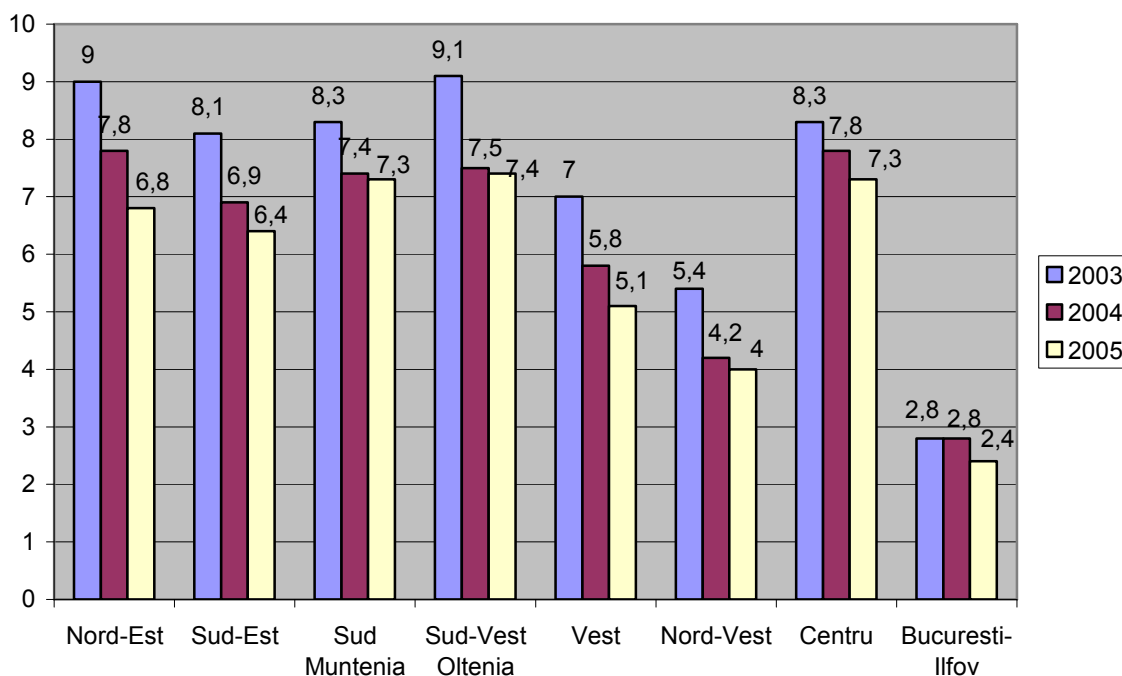
Trebuie susținut, în continuare, efortul de dezvoltare al sectorului „Servicii”, capabil să genereze noi locuri de muncă în contextul dezvoltării durabile, chiar dacă se constată o creștere a populației ocupate în sectorul „Servicii” și o scădere accentuată a populației ocupate în „Agricultură” și în „Industrie”, agricultura concentrând cea mai mare parte a populației ocupate.

3.2.2 Șomajul

Schimbările structurale în economia regiunii au determinat scăderea șomajului. Astfel, se observă o scădere semnificativă a ratei șomajului în regiune în 2004 față de 2003, care continuă și în 2005. În Regiunea Sud-Est rata șomajului a scăzut de la 8,1 % în 2003 la 6,4 % în 2005.

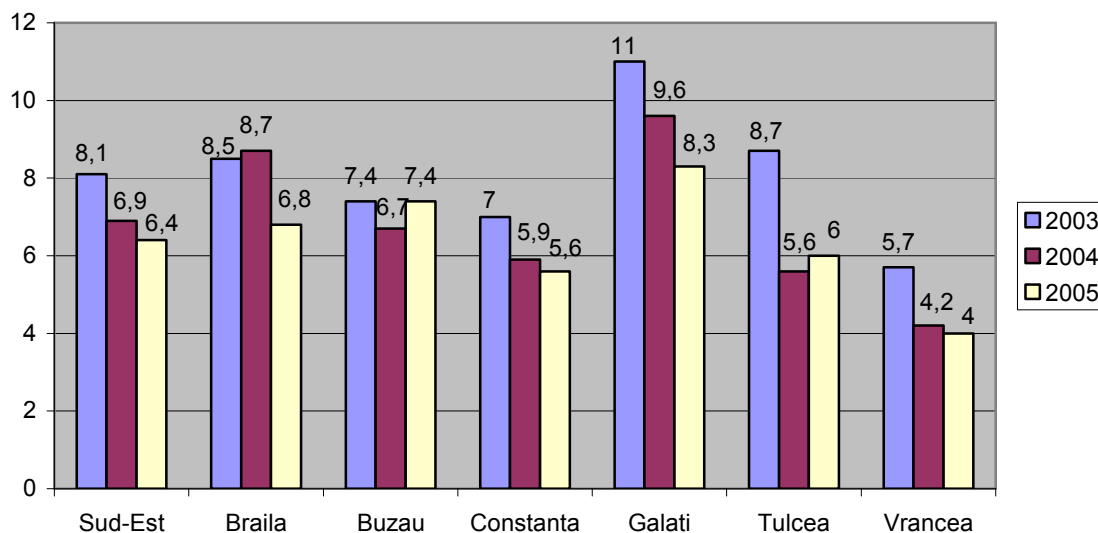
Grafic nr.13

Evoluția ratei șomajului la nivel național

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – edițiile 2004, 2005 și 2006

Evoluția ratei șomajului la nivel regional

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – edițiile 2004, 2005 și 2006

De asemenea, se observă o scădere a ratei șomajului în 2005 față de 2003 în toate județele regiunii, cu excepția județului Buzău unde după o scădere ușoară în 2004, nivelul șomajului a atins în 2005 din nou nivelul din 2003. La nivelul regiunii, cea mai mare rată a șomajului la sfârșitul anului 2005 s-a înregistrat în județul Galați (8,3%).

Reducerea șomajului poate fi explicată prin amploarea pensionarilor, plecările la muncă în străinătate, muncii în economia subterană, dar și prin faptul că cei mai mulți șomeri nu se mai înregistrează la Oficiile Forței de Muncă.

Din totalul șomerilor înregistrați în anul 2005, aproximativ 43% reprezintă șomeri de sex feminin, respectiv un număr de 30283 persoane. În privința segmentelor de șomaj specifice, ponderea femeilor în total șomeri precum și a tinerilor în total șomeri la nivel regional depășesc valorile înregistrate la nivel național.

Având în vedere că în anul 2005 față de anii precedenți, se înregistrează o scădere în ceea ce privește personalul din agricultură, industrie, construcții, comerț și alte servicii, județele Constanța și Galați se mențin pe primele locuri în ceea ce privește numărul persoanelor ocupate, depășind media pe regiune. Rata de participare la forța de muncă, reprezentând raportul dintre populația activă civilă și populația totală în vârstă de muncă, a fost apropiată de valoarea la nivel național.

3.3. Infrastructura de educație și socială

3.3.1. Educația

În ceea ce privește educația la nivelul regiunii, se constată existența instituțiilor de învățământ de toate gradele (prescolar, primar și gimnazial, liceal, profesional, postliceal, superior) aflate atât în sector public cât și privat, a centrelor de reeducare și reorientare profesională, inclusiv a instituțiilor de învățământ special pentru copiii cu deficiențe. Ceea ce este important și trebuie să se sublinieze este lipsa infrastructurii de învățământ în unele zone rurale izolate. Prin urmare, în aceste zone copiii familiilor sărace au acces limitat sau de loc în instituțiile de învățământ.

La nivel regional, în anul școlar 2005/2006, învățământul public s-a desfășurat în următoarele unități:

- 570 grădinițe (cu program normal, cu program prelungit și cu program saptamanal);
- 1000 școli primare și gimnaziale (din care 790 școli în învățământul gimnazial);
- 176 unități de învățământ liceal;
- 9 unități de învățământ profesional;
- 11 unități de învățământ postliceal;
- 7 universități cu 66 facultati.

În regiune învățământul superior de stat este prezent prin numeroase facultăți, principalele centre universitare fiind la Constanta și Galați. La Constanța sunt următoarele universități: Universitatea "Ovidius", Universitatea Maritimă, Academia Navală Militară "Mircea cel Bătrân", iar în centrul universitar Galați funcționează Universitatea "Dunărea de Jos" cu numeroase facultăți.

Învățământul superior privat este prezent în Galați prin Universitatea "Danubius", la Brăila prin Universitatea "Constantin Brâncoveanu", la Constanța funcționează Universitatea "Spiru Haret", având 2 facultati, la Tulcea funcționează Universitatea Ecologica București, iar la Buzău funcționează Universitatea „George Barițiu” București cu Facultatea Științe Economice și Universitatea „Spiru Haret” funcționând cu 12 specializări la Centrul Teritorial Buzău.

Gradul de cuprindere școlară la toate nivelele a fost, în perioada 2004/2005, apropiat de gradul înregistrat pe țară. S-a înregistrat o creștere a gradului de cuprindere în învățământul superior. La acest fenomen a contribuit și dezvoltarea învățământului superior particular, care a cuprins în 2005 aproximativ 30% din numărul total de studenți.

Există diferențe foarte mari între gradele de cuprindere în diferite forme de învățământ. Acestea se pot explica prin faptul că sumele alocate de la bugetul de stat destinate învățământului primar pot fi considerate ca fiind mai bine focalizate în raport cu familiile cu venituri foarte scăzute, iar cele destinate învățământului superior tind să favorizeze mai ales grupurile cu venituri mai ridicate. Aceasta regresivitate a serviciilor educaționale indică o inegalitate a șanselor copiilor proveniți din diferite medii sociale.

Având în vedere istoria bogată a regiunii, aflată la confluența vechilor regiuni istorice, dar și diversitatea minorităților naționale, zestrea culturală a Regiunii Sud-est este extrem de bogată. Cultura este reliefată și prezentată de vestigiile arheologice, mănăstirile, muzee locale și județene, biblioteci, casele memoriale și teatrele presărate în toată regiunea. Trebuie menționat și faptul că în centrul Regiunii Sud-Est, mai exact la Brăila, se organizează, odată la doi ani, Concursul Internațional de Canto "Hariclea Darclée", eveniment de mare rezonanță atât în Europa cât și în toată lumea.

Diversitatea sectoarelor în restructurare și tendințele schimbătoare de pe piața forței de muncă conduc la necesitatea adaptării permanente a comportamentului actorilor sociali la mediul socio-economic intern și extern, inclusiv instituțiile de învățământ și pregătire profesională. Este necesar să se dezvolte un sistem de instruire profesională care să răspundă noilor nevoi, atât pentru persoanele tinere cât și pentru cele adulte și în special pentru femei și someri aflați în somaj de lungă durată.

3.3.2. Serviciile de sănătate

Serviciile de sănătate au continuat să se degradeze de la an la an, atât din punct de vedere al dotării și cheltuielilor curente alocate acestora, cât și din punct de vedere al calității serviciilor.

Indicatorii ce reflectă calitatea și nivelul asistenței sanitare înregistrează o înrăutățire: numărul de paturi în spitale la 1.000 locuitori scade continuu în regiune în raport cu 1990, înregistrând o creștere în anul 2000. În anul 2005 se înregistrează un număr de 5,5 paturi la o mie de locuitori, regiunea ocupând locul VI la nivel național. Numărul consultațiilor la dispensare cunoaște o scădere ușoară.

Numărul de medici în regiune reprezenta în anul 2005 doar 8,9 % din numărul total al medicilor la nivel național, (într-o ușoară scădere față de anul 2004, unde numărul medicilor reprezenta 9,4%), din acest punct de vedere regiunea ocupând ultimul loc la nivel național.

Acești indicatori arată o serie de inegalități teritoriale în starea de sănătate și în asistența medicală. Sistemul sanitar nu a reușit să diminueze dezechilibrele între serviciile sanitare oferite în mediul rural și cele oferite în mediul urban.

Se înregistrează și o creștere a polarizării tipurilor de servicii de sănătate cât și a cheltuielilor per capita legate de acestea, în funcție de veniturile populației. Creșterea proporției de servicii de sănătate privată, neacoperite cu nici un fel de asigurare medicală, tinde să accentueze această polarizare. În ultimii ani în toate marile orașe din regiune au fost înființate institutii sanitare particulare.

În ceea ce privește numărul de spitale, regiunea ocupă locul VI la nivel național, cu doar 47 de spitale (11,1 % din totalul la nivel național), toate spitalele fiind proprietate de stat. În regiune își mai desfășoară activitatea 13 policlinici, 33 dispensare medicale, 9 centre de sănătate, 704 farmacii (majoritatea aparținând sectorului privat). De asemenea, în regiune mai funcționează 1.325 cabinete medicale de familie, 17 societăți medicale civile, 1.107 cabinete stomatologice, 102 laboratoare medicale, 82 laboratoare de tehnică dentară.

Infrastructura de sănătate este slab reprezentată, dispensarele medicale au o dotare precară cu echipamente medicale și medicamente; în unele localități, mai ales din mediul rural, numărul cadrelor sanitare de specialitate este deficitar, în special al celor cu studii superioare, iar serviciile sociale pentru grupurile vulnerabile din punct de vedere socio-economic sunt foarte slab reprezentate în regiune, principala cauză fiind lipsa fondurilor necesare dezvoltării acestor servicii.

3.4. Alți factori socio-economici

3.4.1. Disparități intraregionale

Uneori, discrepanțele dintre județele din cadrul regiunii sunt mai mari decât disparitățile dintre regiuni. În ceea ce privește regiunea de dezvoltare Sud-Est, procesul de restructurare industrială are un puternic impact negativ asupra economiei regiunii de dezvoltare Sud-Est, există ramuri industriale în declin, cum ar fi: industria prelucrătoare (în toate județele regiunii) și în domeniul comerț (Constanța, Galați, Vrancea).

În anul 2000 au existat în județul Tulcea un număr de 3941 întreprinderi active, din care 97% cu capital majoritar privat. Din numărul total de întreprinderi active după activitatea principală, ponderea industriei era de 7,9%, în timp ce serviciile dețineau 82%. În anul 2005, unitățile cu până la 10 salariați sunt majoritare, reprezentând 87,61% din total, în județe ca Buzău și Tulcea depășind 89%. Rata somajului în județul Tulcea a fost de 6,0%, în anul 2005, situând județul pe locul VI din regiune..

Economia județului Constanța are un caracter complex, principalele ramuri cu ponderi fiind: activitatea portuară și transportul maritim, turismul, industria alimentară, comerțul, industria construcțiilor de mașini, industria chimică și petrochimică, industria energiei electrice și termice, industria de prelucrare a lemnului și a producerii hârtiei, industria confecțiilor. Distribuția agenților economici pune în evidență zona industrială situată pe axa Constanța-Năvodari, pe de o parte și zona industrială situată pe axa Constanța-Medgidia-Cernavodă, pe de altă parte.

După numărul total al agenților economici înmatriculați, municipiul Constanța ocupă locul al doilea pe țară, după București. În prezent, în municipiul Constanța sunt înregistrați peste 18.000 de agenți economici.

Datorită prezenței orașului Constanța și a sectorului serviciilor diversificat și relativ dezvoltat, județul Constanța a suferit mai puțin impactul declinului economic general și a reușit să absoarbă mari părți

din excedent. Portul Constanta este în momentul de față “plămanul” comerțului exterior al României, prin care este realizată cea mai mare parte a activităților de import și export. Companiile de operare din Portul Constanța prestează toate tipurile de servicii pentru manipularea mărfurilor generale, astfel, prin Portul Constanța pot fi tranzitate produse alimentare, băuturi și tutun, celuloză și hârtie, laminate, piese de schimb, ciment în saci și alte mărfuri.

În plus față de problemele apărute datorită restructurării industriale, județele Buzău și Vrancea se confruntă cu probleme în zona rurală, dacă luăm în considerare că procentul populației rurale în aceste județe este unul din cele mai mari din țară. Multă vreme agricultura a reprezentat, în județul Buzău, ramura de bază a economiei. Cu toate acestea, județul Buzău este singurul producător din România de echipamente și aparate pentru cale ferată, tot aici realizându-se cea mai mare parte din producția de cord metalic, sarmă și produse din sarmă. Se mai produc obiecte decorative din sticlă tip Galee, mobilă, textile, zahăr, ulei, vinuri.

Agricultura în Vrancea are cu adevărat o tradiție și reprezintă sursa principală a economiei județului dispusă pe cele 3 forme de relief: munte, deal și câmpie. Deși ponderea în Vrancea a deținut-o și o deține viticultura, situând-o astfel, pe primul loc în țară, agricultura nu se reduce numai la atât. Atât silvicultura cât și exploatarea agricole și îndeosebi, agricultura, reprezintă sursa principală pentru ramurile industriale cu pondere în economia județului respectiv industrializarea lemnului și industria alimentară.

Tabel nr.11

Populația pe sectoare economice la nivel regional

Județe / regiune	Populație (nr. de locuitori)	Populația urbana (%)	Populația ocupată pe sectoare economice (mii persoane)			
			Industrie	Agricultura	Construcții	Servicii
Brăila	370428	65,3	34,7	42,6	7,1	39,0
Buzău	494052	41,4	40,4	81,0	7,7	48,3
Constanța	715148	70,9	51,0	69,9	23,9	132,6
Galați	620500	56,9	47,7	65,1	14,6	71,9
Tulcea	252485	49,1	20,4	32,8	3,1	25,6
Vrancea	393766	37,8	27,8	69,0	3,4	39,1
Regiunea Sud Est	2846379	55,5	222,0	360,4	59,8	356,5

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București– ediția 2006

Județele cu cea mai numeroasă populație din regiune sunt Constanța și Galați, la polul opus situându-se județele Brăila și Tulcea.

O cauză principală de disparitate în cadrul regiunii Sud-Est o reprezintă șomajul. În anul 2005, în regiunea Sud-Est rata șomajului (șomeri înregistrați) era de 6,4% față de 5,9% la nivel național. Cele mai afectate județe din regiune sunt Galați (8,3%), Constanța (5,6%), Buzău (7,4%). Disparitatea poate fi măsurată și cu ajutorul altei variabile cum ar fi ponderea populației ocupate pe sectoare economice. Analizând acest indicator în cadrul regiunii se observă că cea mai mare parte a populației ocupate se concentrează în agricultură (35%), servicii (34,6%) și industrie (21,6%). Județele cu ponderea cea mai mare a populației ocupate pe domenii sunt Galați și Constanța pentru industrie, Constanța și Buzău pentru agricultura, Constanța și Galați pentru construcții, Constanța și Galați pentru servicii (Tabel nr.11).

Zonele tradițional subdezvoltate sunt caracterizate printr-o combinație de rate înalte ale unui șomaj structural și cu ponderi mari ale forței de muncă ocupate în agricultură. La acești doi factori se adaugă elemente care caracterizează tendințele actuale și de perspectivă, cum ar fi: migrarea către alte regiuni,

in cautare de locuri de munca, infrastructura slab dezvoltata (judetul Tulcea), nivelul mai scazut al investitiilor directe pe locuitor.

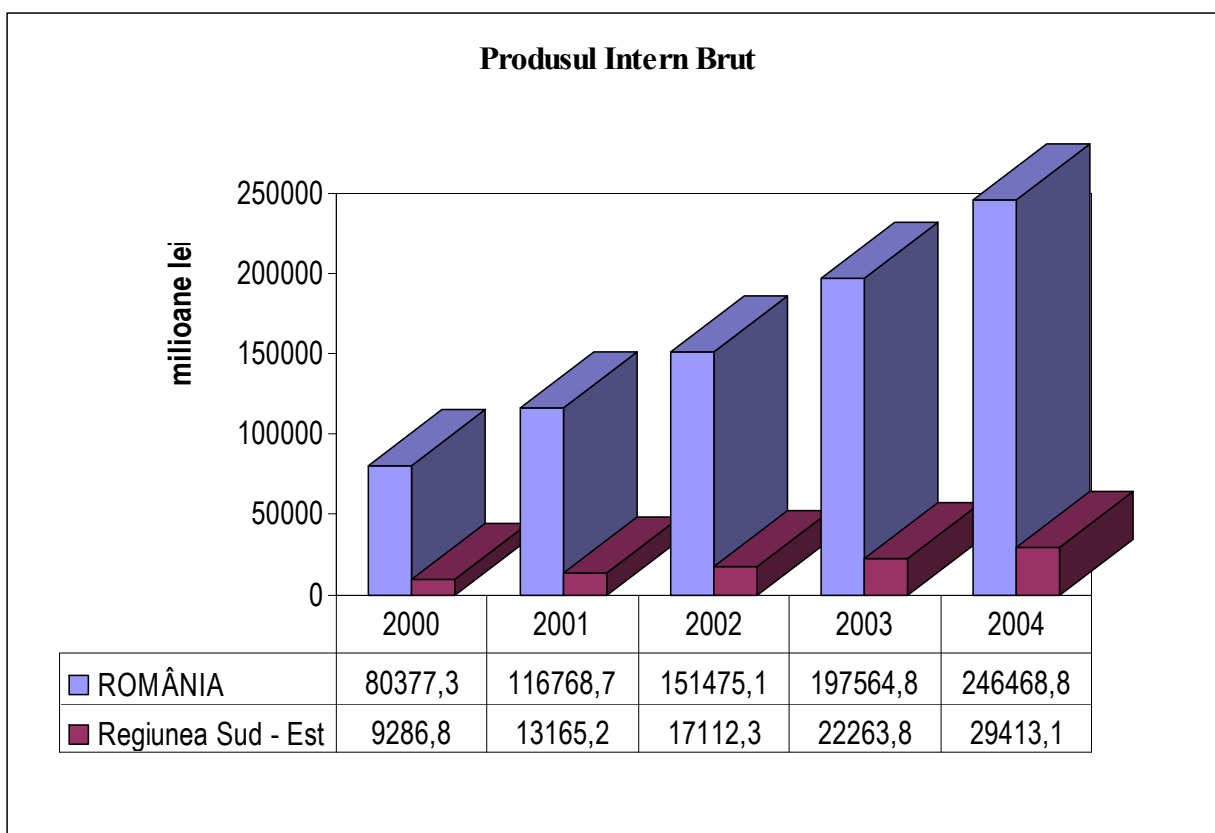
4. Profilul afacerilor la nivel regional

4.1. Trăsăturile cheie ale sectorului productiv

4.1.1. Produsul intern brut

Cu un PIB care reprezintă 11,93% (2004) din economia țării, Regiunea Sud-Est se situează pe locul 6, în timp ce, pe locuitor acest indicator se situează sub media națională. Până în 2003, productivitatea muncii deținea o poziție de mijloc între regiunile țării, cu valorile cele mai ridicate în județul Constanța.

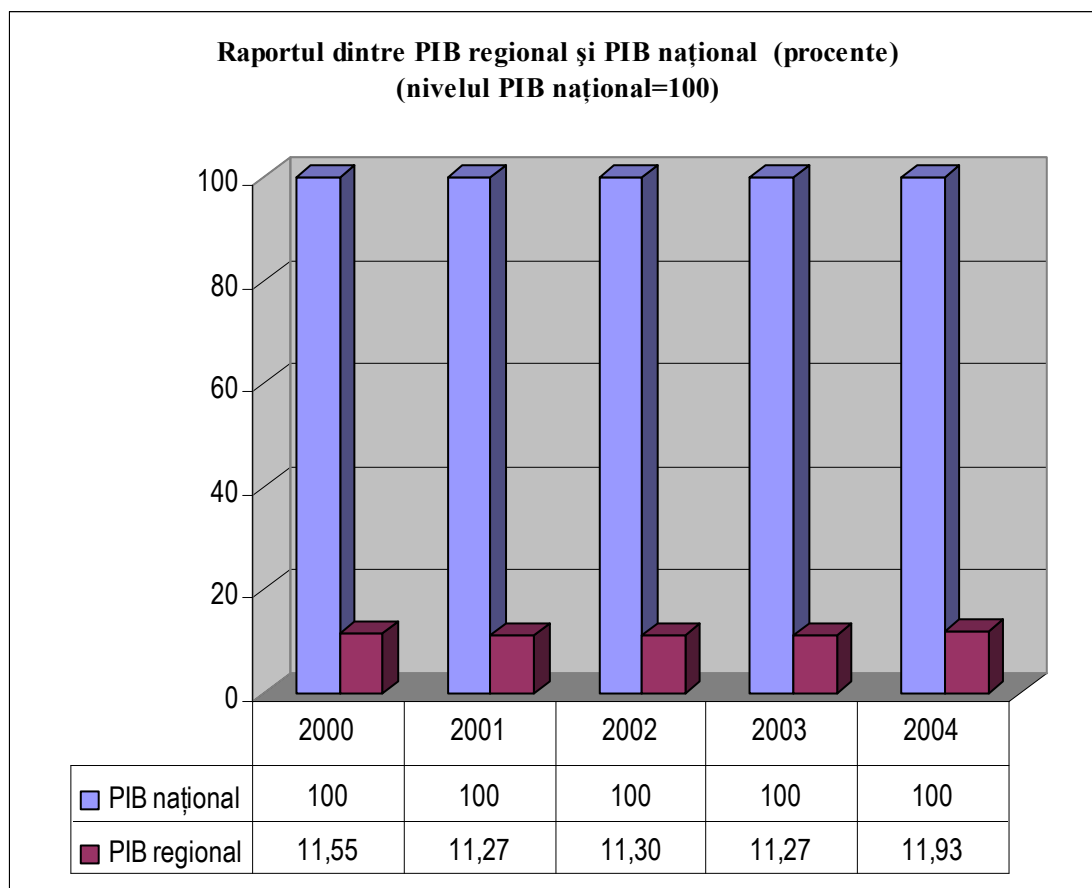
Grafic nr.14

Sursa: „Statistica Teritorială”, INS, București– ediția 2006

Regiunea de Dezvoltare Sud-Est a participat la realizarea PIB-ului României într-o proporție cuprinsă între 11,55%, respectiv 11,27% la începutul perioadei analizate ajungând în 2004 la 11,93%.

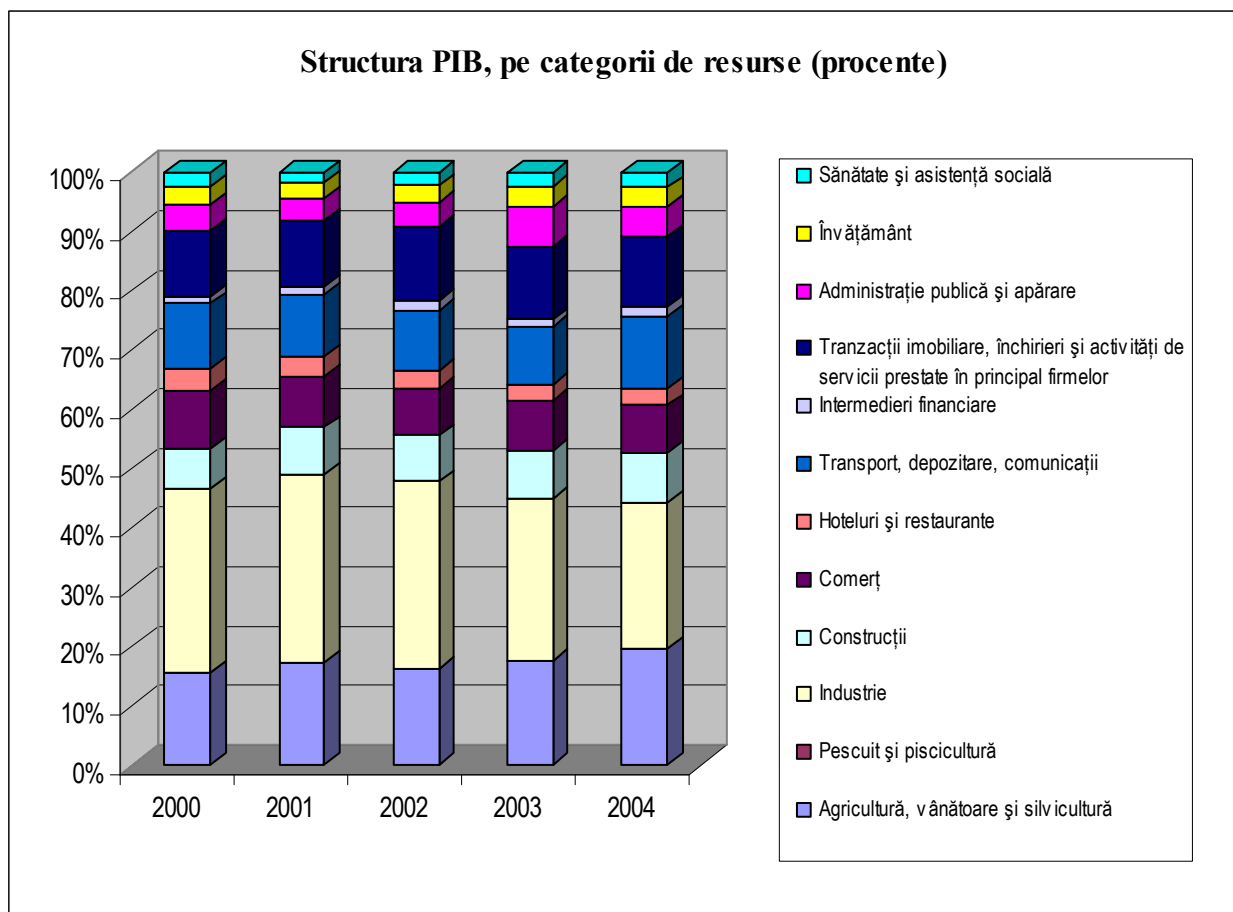
Grafic nr.15

Sursa: „Statistica Teritorială”, INS, București– ediția 2006

4.1.2. Formarea PIB-ului sectorial

Specificul Regiunii Sud - Est îl reprezintă disparitățile dintre nodurile de concentrare a activităților industriale și terțiare (Brăila - Galați; Constanța - Năvodari), centrele industriale complexe, areale cu specific turistic (litoralul și Delta) și întinsele zone cu suprafețe de culturi agricole și viticole (Buzău, Focșani).

Sursa: „Statistica Teritorială”, INS, București– ediția 2006

Ponderile principalelor sectoare de activitate la realizarea produsului intern brut regional (PIB) au avut evoluții diferite. Astfel, începând cu perioada 2000-2002, sectoarele: Construcții și Industrie au înregistrat creșteri ale ponderilor în PIB regional, în timp ce sectoarele: Comerț, Hoteluri și restaurante, Agricultură, vânătoare și silvicultură, au înregistrat diminuări ale ponderilor în PIB regional.

În perioada 2003-2004 sectoarele: Construcții și Industrie cunosc o diminuare a ponderii în PIB, în timp ce sectoarele: Comerț, Hoteluri și restaurante, Agricultură, vânătoare și silvicultură au înregistrat creșteri ale ponderilor în PIB regional. (Grafic nr.16).

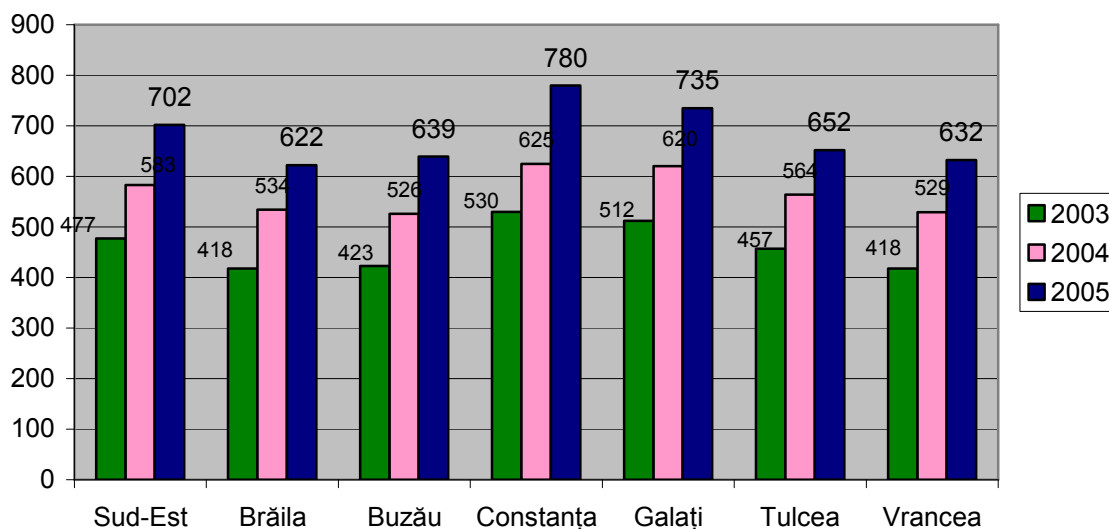
Se constată că evoluția alternantă a valorii PIB-ului a fost rezultatul direct al privatizării, cât și al lichidării acelor întreprinderi de stat care s-au dovedit lipsite de viabilitate economică, al efortului investițional intern și extern în restructurări, modernizări și re tehnologizări și, nu în ultimul rând, al mutațiilor structurale majore din economia națională și a regiunii.

4.1.3. Veniturile populației

În anul 2005 veniturile totale ale populației regiunii (374,10 lei RON lunar/persoană) se situează cu puțin sub media națională (-0,9%).

Salariile contribuie cu 21% la formarea veniturilor totale ale populației regiunii.

Salariul mediu net lunar în județele regiunii
(lei/pers.)

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – edițiile 2005 și 2006

Câștigul salarial mediu net lunar din Regiunea Sud-Est a crescut de la 530 lei/persoana în 2003 la 780 lei/persoana în 2005, datorită unor activități din industrie, transport și depozitare, agricultură, construcții, hoteluri și restaurante (Grafic nr.17).

Din total cheltuieli bănești, cele aferente produselor alimentare reprezintă 25%, cheltuielile pentru cumpărarea de marfuri nealimentare 25,7%, iar cele pentru plata serviciilor 21,9%. Cheltuielile totale lunare pe o persoană din regiune au fost în anul 2005 mai mici decât media pe țară (7%).

4.2. Analiza activității sectoarelor economice

4.2.1. Agricultură și mediul rural

Prin tradiție Regiunea Sud-Est este o zonă agricolă. Condițiile pedoclimatice din regiune favorizează cultivarea porumbului (în principal în nord), a grâului (în special în centrul regiunii), a orzului, a plantelor industriale, a florii soarelui, mai ales în Constanța (regiunea ocupa locul I la nivel național). Suprafața cultivată reprezintă peste 45% din total. La aceasta au contribuit și lucrările de îmbunătățiri funciare executate în Balta Brăilei, în special asanări, ce au permis reintroducerea în circuitul producției agricole o suprafață importantă de soluri aluvionare. Astfel, în regiunea Sud-Est se află cea mai mare exploatare agricolă din România.

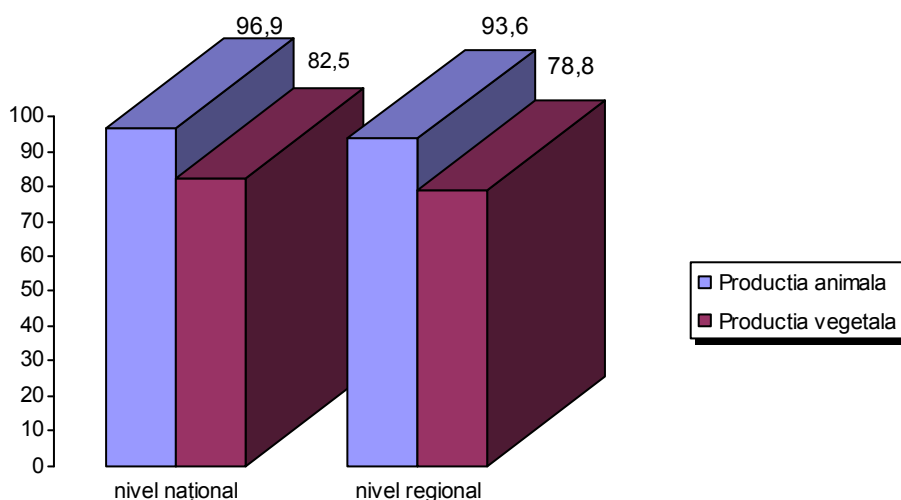
În pofida potențialului agricol ridicat, capacitatea de prelucrare a produselor agricole nu este foarte ridicată. Fragmentarea suprafețelor arabile în porțiuni mici este un alt obstacol în calea dezvoltării agriculturii. Potențialul economic scăzut al micilor ferme și managementul ineficient al exploatărilor agricole au determinat subdezvoltarea sectorului de prelucrare a produselor agricole.

Agricultura deține o pondere importantă în economia regiunii, 33,22% din populația ocupată a regiunii fiind ocupată în acest sector. Suprafața agricolă deține 65,23% din suprafața totală a regiunii. Sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenului agricol și totodată produce cea mai mare parte a producției agricole (92,3% din producția agricolă totală a regiunii, în 2005).

În anul 2005 producția agricolă în regiune a înregistrat o valoare de 6980180 mii RON, reprezentând 15% din producția agricolă la nivel național. Componenta producției agricole regionale a fost similară cu cea națională (Grafic nr.19).

Grafic nr.19

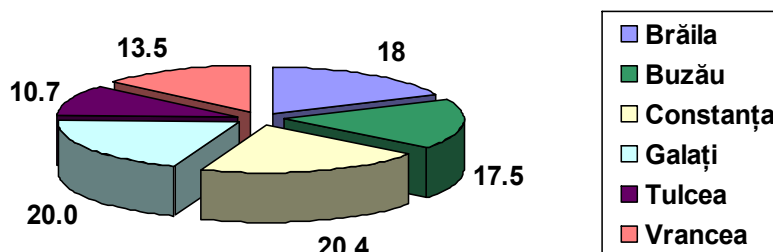
Componenta producției agricole (animală și vegetală) regionale comparativ cu producția agricolă națională

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – ediția 2006

Valoarea totală a producției agricole situează regiunea în anul 2005, pe locul III la nivel național. În anul 2005 producția agricolă regională era în proporție de 95% în proprietate majoritar privată, situându-se peste valoarea procentuală corespunzătoare la nivel național (94 %).

**Contribuția județelor din regiune la producția agricolă
(Valoarea totală: 6980180 mii lei)**

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, INS, București – ediția 2006

Culturile agricole reprezintă o caracteristică principală a regiunii, regiunea ocupând în anul 2005, primul loc în producția de leguminoase pentru boabe, mazăre, plante textile, plante uleioase, floarea-soarelui, legume, tomate, struguri și locul II la nivel național în producția de cereale pentru boabe.

Regiunea Sud-Est se situează pe primul loc în țară ceea ce privește suprafața viilor pe rod, deținând 41,2% din suprafața viticolă a țării (numai județul Vrancea deține peste 14% din suprafața viticolă a țării). Regiunea Sud-Est este recunoscută, atât pe plan intern cât și pe plan extern, prin calitatea vinurilor provenite din podgorii renumite, care se găsesc pe tot cuprinsul regiunii: Panciu, Odobești, Pietroasele, Nicorești, Niculițel, Murfatlar, Însurăței.

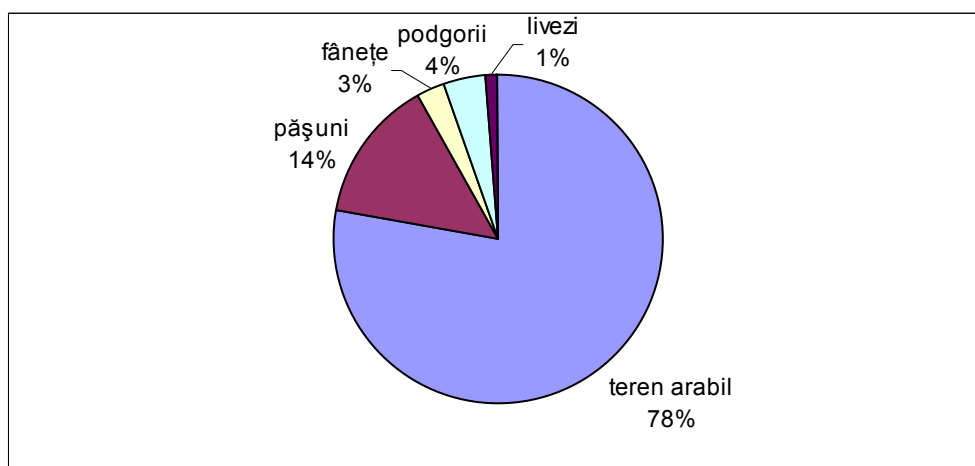
Producția animală obținută reprezintă 12% din producția națională. Numărul animalelor existente la sfârșitul anului 2005 a fost de 328 mii capete bovine (locul V la nivel național), 823 mii capete porcine (locul V la nivel național) și 1276 mii capete ovine (locul II la nivel național).

În ceea ce privește zootehnia, regiunea ocupă primul loc la producția de carne de ovine și caprine și la producția de lână, locul III la nivel național la producția de ouă și carne de pasăre.

Volumul de lemn recoltat în anul 2005 în regiune era de 1.160,9 mii m³, reprezentând 7,4% din volumul de materie lemnoasă exploatată la nivel național, regiunea situându-se pe penultimul loc între regiuni.

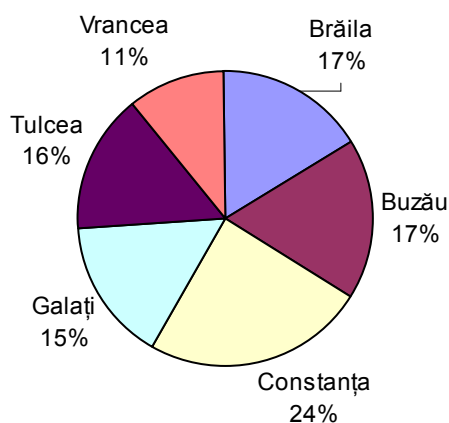
Suprafața agricolă a regiunii (2.332,8 mii ha) reprezintă 15,8 % din suprafața agricolă a țării, situându-se pe locul doi la nivel național, după Regiunea Sud-Muntenia. Suprafața agricolă a regiunii reprezintă 65,2% din suprafața totală a acesteia.

Repartizarea suprafeței agricole regionale pe categorii de folosință
(Total 2.332.847 ha)

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Repartizarea suprafeței agricole regionale pe județe

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

S-au constatat în ultimii ani ușoare creșteri ale suprafețelor arabile, a pășunilor și a livezilor, concomitent cu scăderi ale suprafețelor fânețelor și viilor.

Județul *Brăila* se remarcă prin calitatea solurilor (cernoziomuri) unde se obțin producții mari la porumb, floarea-soarelui, soia, cereale pentru boabe, valoarea producției agricole vegetale reprezentând 2,6% din producția agricolă vegetală a țării. Suprafața amenajată pentru irigații deține peste 86,1% din totalul suprafeței agricole, ocupând din acest punct de vedere locul I la nivel național.

Multă vreme în județul *Buzău* ramura de bază a economiei era agricultura. Suprafața agricolă la sfârșitul anului 2005, a fost de 402,2 mii ha, din care teren arabil 64%. În zona de câmpie, unde predomină cernoziomul, există condiții favorabile cultivării cerealelor, florii soarelui, sfeclei de zahăr, cartofului și legumelor. În zona colinară, predomină plantațiile de vie (locul II la nivel național, la suprafețele cu vii pe rod), cunoscute mai ales prin podgoriile Dealu Mare și Dealul Călnăului, specializat în producerea vinurilor roșii. Condițiile favorabile existente în județ au creat posibilitatea dezvoltării zootehniei. La sfârșitul anului 2005, efectivele de bovine erau de 77660 capete, ocupând primul loc la nivel regional. Pe raza județului își desfășoară activitatea două herghelii pentru creșterea cailor de rasă - Cislău și Rușețu, o stațiune de cercetare și creștere a bovinelor (Dulbanu-Amaru) și o stațiune de creștere și cercetare a oilor de rasă.

Agricultura este un sector secundar în județul *Constanța*. În anul 2005, suprafața cultivată a fost de peste 76% din întreaga suprafață agricolă a județului. Principalele culturi au fost cerealele boabe (locul IV la nivel național), porumb boabe, primul loc la nivel național pentru leguminoase pentru boabe, plante textile (locul II la nivel național), floarea-soarelui (locul I la nivel național). La sfârșitul anului 2005, efectivele de animale au fost: 299426 capete ovine (locul I la nivel regional și locul III la nivel național), 68802 capete caprine (locul I la nivel național), 44050 capete bovine.

Agricultura constituie una din componentele principale ale peisajului geografic din județ, fiind totodată una din cele mai vechi activități economice ale populației. Suprafața agricolă la sfârșitul anului 2005 a fost de 358,6 mii ha din care teren arabil 338,9 mii ha. Padurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupau 7,6% din totalul suprafeței la nivel regional. Poziția natural-geografică a județului și condițiile climatologice au permis ca succesiunea introducerii culturilor de câmp și a creșterii animalelor în practica agriculturii să se integreze, să se dezvolte intensiv. În anul 2005, producția de cereale boabe a fost de 670,1 mii tone, floarea-soarelui de 69,6 mii tone (locul IV la nivel național) iar cea de legume 321,7 mii tone (locul I la nivel național). De asemenea, producția de tomate ocupă locul la nivel național cu o producție de 59,2 mii tone. Creșterea animalelor este și ea o ocupație straveche, practică de la păstorit până la ferme moderne de creștere în stabulație.

Agricultura este o ocupație în județul *Tulcea*, alături de pescuit și extracția pietrei. Terenurile agricole ocupau, în anul 2005, 364,6 mii ha - respectiv 42,8% din suprafața județului fiind în majoritate teren arabil, 292,2 mii ha. La sfârșitul anului 2005, Tulcea se află pe primul loc la nivel național la producția de plante textile și locul II la efectivele de caprine și la producția de lână și piei.

Terenurile agricole ale județului *Vrancea* se întind pe fâșia cuprinsă între malul drept al Siretului și poalele dealurilor subcarpatice ale Munților Vrancei. Agricultura la sfârșitul anului 2005, ocupa 255,6 mii ha, adică 52,63% din suprafața județului. Majoritatea (52,6%) zonelor agricole ale județului au fost ocupate de terenuri arabile pentru culturi, însă 10,6% (27,2 mii ha) au fost ocupate de podgorii și pepiniere pentru vița de vie, fiind cea mai mare zonă viti-vinicolă, ca producție și suprafață din România, exportator în Europa, America și Japonia. Sectorul privat deținea, la sfârșitul anului 2005, 87,5% din suprafața agricolă a județului. Pădurile și vegetația forestieră ocupau la aceeași dată 193,2 mii ha (2,9% din suprafața împădurită a României), reprezentând 39,8% din suprafața județului. La producția de struguri județul ocupa primul loc atât la producția totală 57269 tone, adică 11,3% din producția de struguri a întregii țări, având cea mai mare suprafață cultivată cu vii la nivel național. Pentru valorificarea vinurilor vrâncene și promovarea lor pe piețele europene și mondiale, se organizează anual, Festivalul Bachus, în atenția autorităților fiind și înființarea la Focșani a Bursei Vinului. Relieful județului este benefic pentru zootehnie, la sfârșitul anului 2005, efectivele de animale numărând 57 mii capete bovine, 88 mii capete de porcine (în creștere față de anii anteriori), 141 mii capete ovine, 18 mii capete caprine (într-o ușoară scădere față de anii anteriori).

4.2.2. Sectorul secundar - industria și profilul activităților de producție

În 2004 valoarea adăugată brută a sectorului industrial (incluzând sectorul construcțiilor) era de 8648,7 milioane lei, reprezentând 33% din valoarea adăugată brută la nivel regional.

Numărul de angajați în sectorul industrial și sectorul construcțiilor la nivel regional, era în 2005 de 482,2 mii persoane, înregistrând de la an la an o scădere continuă. (Tabel nr.12).

Majoritatea investițiilor străine în regiune sunt concentrate în industria construcțiilor navale și în industria alimentară, industrie ușoară.

Tabel nr.12

**Evoluția numărului de întreprinderi și a numărului de angajați
în industrie și construcții la nivel regional**

	Nivel regional 2002		Nivel regional 2003		Nivel regional 2004		Nivel regional 2005		Nivel național 2005	
	Nr. unități	Nr. angajati (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajati (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajati (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajati (mii pers.)	Nr. unitati	Nr. angajati (mii pers.)
Industria extractivă	50	8,3	70	5,1	75	4,6	78	4,6	873	116,6
Industria prelucrătoare	5.016	193,3	5.429	190,2	5884	187,5	6165	180,6	59296	1623,1
Energie electrică, termică, gaze, apa	53	19,8	101	19,5	102	18,5	103	18,4	739	143,6
Construcții	1.944	50,2	2.245	46,8	2646	50,1	3060	50,8	30892	385,8

Sursa: Calculații ale ADR Sud-Est pe baza datelor din Anuarul Statistic al României – edițiile 2003-2006

Industria și serviciile sunt concentrate în principalele centre urbane. În cadrul regiunii există unități industriale cu o bogată activitate, cum sunt:

- Industria petrochimică este reprezentată prin Combinatul de la Navodari;
- Industria metalurgică în Galați și Tulcea;
- Industria constructoare de mașini în Braila, Buzău, Constanța, Tecuci;
- Industria construcțiilor navale și platforme de foraj marin la Galați, Constanța, Braila, Tulcea, Mangalia;
- Industria materialelor de construcție în Medgidia;
- Industria confecțiilor în Braila, Buzău, Constanța, Focșani, Galați, Tulcea;
- Industria alimentară este prezentă în majoritatea orașelor.

Principalele caracteristici ale industriei regiunii:

- este concentrată în marile orașe și foarte puțin prezentă în mediul rural;
- industria prelucrătoare deține ponderea în privința cifrei de afaceri, a investițiilor brute și nete și a numărului de angajați în raport cu celelalte activități industriale.

4.2.3. Sectorul terțiar - Profilul industriei serviciilor

Valoarea adăugată generată de sectorul serviciilor în regiune în 2005 a fost de 12345,5 milioane lei, reprezentând 47,2% din valoarea adăugată regională.

În perioada 2002-2005, numărul de angajați în acest sector în regiune a crescut cu cca 15%. O prezentare detaliată a numărului de întreprinderi în sectorul serviciilor împreună cu numărul de angajați din acest sector în perioada 2003-2005 este dată în tabelul următor:

Evoluția numărului de întreprinderi și a numărului de angajați pe categorii de resurse

	Nivel regional 2002		Nivel regional 2003		Nivel regional 2004		Nivel regional 2005	
	Nr. unități	Nr. angajați (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajați (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajați (mii pers.)	Nr. unități	Nr. angajați (mii pers.)
Comerț	24.987	100	25.333	103,6	27268	101,5	28348	922.15
Hoteluri și restaurante	2.251	13,1	2.396	14,1	2583	15,5	2842	114.7
Transport, depozitare și comunicații	2.645	60,5	3.216	61,3	3779	55,5	4302	363.9
Tranzacții imobiliare	2.687	32,2	3.888	36,9	5046	30,0	5983	370,1
Învățământ	108	45,7	115	45,7	126	0,6	148	6,6
Sănătate și asistență socială	620	46	742	44	896	2,6	980	26.3
Alte activități de servicii	732	44,1	999	48,3	1126	8,3	1246	85,5
Total servicii	34.030	341,6	36.689	353,9	40824	214	43849	1889.4

Sursa: Calculații ale ADR Sud-Est pe baza datelor din Anuarul Statistic al României – edițiile 2003-2006

În perioada 2002-2005 numărul unităților active din comerț din regiune reprezenta 70% - 65% din numărul unităților active care aparțin sectorului serviciilor din regiune. Majoritatea întreprinderilor din sectorul comerțului la nivel regional aveau până la 9 angajați.

Cifra de afaceri în sectorul serviciilor comparativ cu nivelul național

Tipul serviciilor	Nivelul național	Nivelul regional
Comerț cu ridicata și amănuntul	6.04	5.74
Hoteluri și restaurante	1.6	0.2
Transport, depozitare și comunicații	11.03	1.18
Tranzacții imobiliare	7.21	0.374
Învățământ	0.06	0.004
Sănătate și asistență socială	1	0.03
Alte activități	5.8	0.113

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

4.2.4. Turismul

Turismul in regiune este diversificat, aici existand aproape toate tipurile de turism: turism de litoral, montan, de croaziera, cultural, de afaceri, turism ecologic, balnear, agroturism, de agrement, de weekend, pescuit sportiv si de vanatoare, practicarea sporturilor nautice.

Turismul în regiune este caracterizat de existența unor resurse naturale specifice, cum ar fi litoralul Mării Negre și Delta Dunării. De asemenea, în Regiune se află stațiuni balneo-climaterice renumite în țară (Lacu Sarat, Techirghiol, Sărata Monteoru, Balta Alba, Soveja), pensiuni agro-turistice (în special în zonele montane și în Delta Dunării). Turismul cultural este prezent în Regiune, în special prin mănăstirile din nordul Dobrogei și din munții Buzăului și Vrancei, precum și prin vestigiile culturale (situri arheologice, case memoriale), .

O caracteristica a regiunii este potentialul turistic ridicat, ce este asigurat de existenta unor lacuri naturale cu proprietati terapeutice, de vulcanii noroiosi, de rezervatia Biosferei din Delta Dunarii si de litoralul Marii Negre. Regiunea concentrează cca. o treime din structurile de cazare turistică ale țării a căror capacitate de cazare în 2005 era de 132.965 locuri. Indicele de utilizare netă a capacității de cazare își menține cel mai ridicat nivel din țară pe întreaga durată a anului (37,8% în anul 2005, față de media națională de 33,4%).

Regiunea ocupă primul loc în ceea ce privește capacitatea de cazare (47,8 % din valoarea totală la nivel național) și primul loc la numărul de turiști cazați (28,8 % din valoarea totală la nivel național).

Cel mai bine reprezentat este turismul de pe litoralul Marii Negre, ce include 13 stațiuni cu 958 structuri de primire turistica, situate de-a lungul a 70 de km de coasta între stațiunile Năvodari și Mangalia.

La nivelul anului 2005, peste 78% din capacitatea de cazare turistică a Regiunii Sud-Est, se regăsește în stațiunile de pe litoralul Mării Negre (care nu este valorificat decat 2-3 luni/an). Având în vedere capacitatea mare de cazare turistică, regiunea ocupă locul I la numărul de turiști cazați în structurile de cazare (numărul înnoptărilor în structurile de cazare turistică a crescut la 27,97%, Constanța ocupând de asemenea, locul I în regiune cu 4.408 mii persoane în anul 2005, iar Delta Dunării deține un loc fruntaș la categoria 4-7 înnoptări, fiind în scădere față de anul precedent).

Regiunea mai prezintă un cadru propice pentru practicarea agroturismului, care a luat amploare în județele Buzău (Gura-Teghii, Lopatari, Bisoca, Catina, Calvinii), Tulcea (Delta Dunării) și Vrancea (Soveja, Lepșa).

În perioada 2002-2005 numărul unitatilor active din turism a crescut cu 79%, in timp ce numărul de angajati a crescut cu 16%.

În Regiunea Sud-Est ariile protejate cuprind 608.931 ha, unele dintre acestea fiind situate total sau parțial pe teritoriul regiunii (tabel nr.15).

Tabel nr.15

Situația Parcurilor Naționale, Naturale și a Rezervației Biosferei din Regiunea Sud-Est

Parcuri Naționale și Naturale, Rezervației ale Biosferei	Suprafața (ha)	integral/parțial pe teritoriul județului/județelor
Balta Mică a Brăilei (parc natural)	17.529,00	integral în județul Braila
Delta Dunării (rezervație)	580.000,00	pe suprafața județelor Tulcea și Constanța
Munții Măcinului (parc național)	11.321,00	integral în județul Tulcea
Lunca Joasă a Prutului (parc natural)	81,00	parțial pe teritoriul județului Galați
TOTAL	608,931,00	

Date furnizate de MAPM

Litoralul Marii Negre

A treia mare ca suprafata in Europa, dupa Marea Mediterana si cea a Nordului, Marea Neagra scalda cu valurile ei uscatul sud-estic al Romaniei. Se poate spune ca aici incepe marea. Sau ca aici se termina. In totalitatea lui, litoralul romanesc al Marii Negre are o lungime de 245 km (153 de mile) si se intinde intre bratul Chilia al Dunarii, la nord, si granita cu Bulgaria, la sud. Este impartit in doua mari sectoare: cel de nord, cu relief caracteristic de delta, cordoane litorale si lagune (intre Musura si capul Midia) si cel de sud, cu tarm ridicat, dominat de faleze, golfuri si promontorii (intre capul Midia si localitatea Vama Veche).

Litoralul românesc cuprinde 13 stațiuni, cu unități de cazare turistică, tratament, și agrement.

Clima maritima de litoral, cu influente mediteraneene in sud, este extrem de favorabila pentru iubitorii de veri lungi si insorite. Iulie si august sunt lunile cele mai fierbinti, cu o temperatura a aerului care poate atinge 26-28 de grade Celsius. Totusi, briza marina domoleste caldura, facand ca zilele sa fie perfecte pentru plaja, iar noptile placute si racoroase. Temperatura medie de vara este de 22 grade Celsius.

Plajele se intind pe mai bine de 82 de km si au o latime de 250 de m la Mangalia si Techirghiol si de 50-200 de m in rest. Nisipul auriu, renumit prin finetea sa, atinge in timpul verii temperatura de 45 de grade Celsius, fiind ideal pentru aeroterapie si bai de nisip. Ingemanarea dintre uscat si apa se face treptat, plajele coborand lin in mare si fiind adecvate copiilor sau celor care nu stiu sa inoate. Exista zone late de 100-200 de m unde apa nu depaseste 1 – 1, 5m adancime, orice factor de risc fiind astfel eliminat.

Farmecul litoralului este dat in primul rand de mare. Generozitatea Marii Negre sta in mai multe aspecte. Avand o salinitate redusa in comparatie cu alte mari continentale (numai 17 %), turistii pot practica fara retinere sporturi sub-acvatice si nautice. Inotatorii pot sta si ei linistiti. Nu exista marea, si nici vietuitoare marine periculoase. In schimb, jocul delfinilor poate crea un adevarat spectacol pentru norocosii aventurieri.

Acest intreg complex format din apa, nisip, aer si soare are efecte terapeutice, facand miracole cu cei care cauta un loc benefic pentru sanatate. Intensitatea mare a radiatiilor solare se spune ca are efect stimulator si tamaduitor. Aerul este bine ionizat cu aerosoli marini, care, impreuna cu influenta valurilor, genereaza cure speciale de talasoterapie. Mai mult, unele statiuni sunt atat statiuni de agrement cat si statiuni de sanatate. De exemplu, Mangalia, Eforie Nord, Eforie Sud si Neptun ofera o larga varietate de tratamente balneo-climaterice, bai de namol, terapie cu minerale, precum si faimoasa cura cu Gerovital, produs romanesc pentru intinerire si revigorare al Dr. Ana Aslan. Cel mai renumit namol este namolul organogen din lacul Techirghiol, cu o extraordinara valoare *curativa*.

Delta Dunarii reprezinta o atractie deosebita de o mare valoare stiintifica si cu un potential turistic ridicat, in special dupa includerea sa in 1990, impreuna cu alte zone naturale adiacente, in Rezervatia Biosferei Delta Dunarii. Din reseaua nationala de arii naturale protejate) Delta Dunarii se distinge, atat ca suprafata (580.000 ha), cat si ca nivel al diversitatii biologice, avand triplu statut international: Rezervatia Biosferei Delta Dunarii; Sit Ramsar (zona umeda de importanta internationala), Sit al Patrimoniului Mondial Natural si Cultural.

Baza turistica, formata din hoteluri, moteluri, vile, pensiuni turistice, ofera turistilor posibilitatea unor croaziere pe canale si ghioluri.

Dezvoltarea ecoturismului este o prioritate specifica pentru Delta Dunarii acesta caracterizandu-se prin structuri de cazare de mica anvergura, locuri speciale de campare care sa respecte exigentele impuse de conservarea si protectia mediului.

Regiunea beneficiaza de un fond balnear deosebit, ceea ce a facut ca activitatea balneara sa aiba o veche traditie si sa cunoasca o ampla dezvoltare. Sunt de amintit statiunile balneare: Lacul Sarat,

Techirghiol, Eforie Nord datorita namolului curativ si a curelor profilactice si recuperatorii efectuate in clinici cu personal specializat.

Pentru dezvoltarea acestei forme de turism este necesara o largire a gamei de oferta prin dezvoltarea unui produs de inalta calitate cu accent pe tratament, cazare de lux si structuri auxiliare, diversificarea produsului oferind programe de mentinere a sanatatii si fitness pentru atragerea unui alt segment de piata in locul clientelei traditionale.

Regiunea prezinta si un cadru promitator pentru dezvoltarea agro-turismului.

Judetele Braila, Galati si Tulcea detin resurse importante pentru dezvoltarea turismului de agrement (vanatoare si pescuit) in Insula Mica a Brailei, Insula Mare a Brailei, padurile Viisoara si Camnita.

Zona montana din Vrancea si Buzau prezinta interes turistic prin statiunile Soveja si Lepsa, respectiv zone turistice unice in tara, cum ar fi: Vulcanii Noroiosi de la Paclele-Berca, pesterile de la Bozioru, Focurile Vii – Lopatari si Salina de la Meledic.

Turismul cultural este o forma de turism care poate asigura valorificarea integrala a resurselor turistice antropice si in primul rand a patrimoniului cultural- istoric.

Patrimoniul cultural-istoric al regiunii este o valoare componenta a patrimoniului cultural european si international, rezultat dintr-o evolutie istorica bine cunoscuta. Valoarea deosebita a zestrei patrimoniale este conferita mai ales de componentele arheologice si etnografice (monumente si situri istorice), ea fiind completata de ansambluri rurale si urbane, ca si splendida arhitectura de cult reprezentativa pentru evul mediu si epoca moderna.

Se intalnesc in regiune cetati getice, romane, grecesti si bizantine, monumente ridicate in cinstea unor vestiti imparati romani, cat si locasuri manastiresti si constructii cu valoare etnografica deosebita, majoritatea fiind concentrate in judetele Tulcea si Constanta.

Dezvoltarea cantitativa si calitativa a capacitatii pentru turismul de afaceri si congrese este sustinuta de infrastructura existenta, de pozitia geografica, precum si de posibilitatea ofertei turistice diversificate determinata de potentialul zonelor vecine.

Turismul de afaceri este prezent in regiune in statiunile turistice Mamaia si Mangalia.

Turismul de croaziera se afla intr-o faza initiala de dezvoltare in regiune, in special in zona Deltei Dunarii. Dezvoltarea acestui produs turistic implica crearea unor facilitati legate de sporturile de apa, pescuit.

Unitatile turistice nu sunt aliniate la standarde moderne (din punct de vedere al calitatii serviciilor, capabilitatii organizationale, dotarea cu resurse, infrastructura), fapt ce a determinat o scadere a numarului de turisti romani si straini de la an la an. Regiunea are un potential turistic unic comparativ cu alte regiuni din Romania, anume litoralul si Delta Dunarii.

Tinand cont de faptul ca regiunea dispune de un potential turistic ridicat datorat atat reliefului variat cat si siturilor istorice aflate in regiune si avand in vedere vecinatatea regiunii cu tari care poseda in parte obiective turistice similare (de ex. Litoralul Marii Negre), se pot dezvolta o serie de proiecte de cooperare transfrontaliera intre Regiunea de Dezvoltare Sud-Est si regiuni invecinate din Ucraina, Republica Moldova si Bulgaria, proiecte care sa aiba ca obiectiv principal dezvoltarea turismului in aceste regiuni.

4.3. Structura întreprinderilor

Numarul unitatilor locale active din regiune a cunoscut o creștere mai lenta până în 1998, dupa care a înregistrat o scădere continuă. Regiunea Sud-Est se situeaza pe locul IV după Regiunile București-Ilfov, Regiunea Nord-Vest și Centru, în ceea ce privește numărul unităților locale active.

Industria si serviciile sunt concentrate mai ales in centrele urbane. Aproape toate sectoarele industriale sunt reprezentate in zona. Cele mai productive sectoare sunt industria textila (cu tradiție în județele Brăila, Buzău, Focșani, Tulcea) și industria alimentara, prezentă în aproape toate orașele.

Un alt punct reprezentativ al Regiunii de Sud-Est este industria construcțiilor navale care este prezentă în patru șantiere navale (Braila, Galați, Mangalia și Tulcea) cu tradiție și caracterizată prin calitatea produselor sale, apreciate atât pe piața internă cât și pe cea externă. În porturi există de asemenea importante oportunități de afaceri. Două porturi fluviale (Basarabi și Medgidia) furnizează toată gama de servicii de încărcare și descărcare de marfuri, de înmagazinare precum și transportul de pasageri. O clasificare a întreprinderilor, după categorie, mărime și număr de angajați pentru anul 2005 la nivel național și regional este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel nr.16

**Structura pe activități a întreprinderilor (pe clase de mărime și numărul de salariați)
la nivel național și regional, în anul 2005**

			Din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați							
	Total la nivel național	Total la nivel regional	0-9		10-49		50-249		250 și peste	
			nivel nat.	nivel reg.	nivel nat.	nivel reg.	nivel nat.	nivel reg.	nivel nat.	nivel reg.
Total	442.868	53.255	389.941	46.987	41.461	4.856	9.912	1.178	2.154	234
Industria extractivă	873	78	505	38	217	24	71	12	80	4
Industria prelucrătoare	59.296	6.165	42.302	4.335	11.375	1.229	4.467	494	1.152	107
Energie electrică și termică, gaze și apă	739	103	207	29	158	29	190	20	184	25
Construcții	30892	3.060	24.940	2.376	4.441	483	1.333	170	178	31
Comerț	205.796	28.348	187.752	26.187	16.149	1.959	1.769	194	126	8
Hoteluri și restaurante	19.509	2.842	17.241	2.491	1.989	307	255	40	24	4
Transport, depozitare și comunicații	29.711	4.302	26.248	3.766	2.618	389	603	105	242	42
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	75.063	5.983	70.650	5.574	3.339	296	939	103	135	10
Învățământ	1.377	148	1.261	133	106	14	10	1	-	-
Sănătate și asistență socială	7.884	980	7.546	944	296	31	41	5	1	-
Alte activități de servicii	11.728	1.246	10.689	1.114	773	95	234	34	32	3

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Alături de activități tradiționale ca transporturile, telecomunicațiile, comerțul și sectorul financiar-bancar au apărut și s-au dezvoltat sectoare noi precum tehnologia informațiilor, serviciile de consultanță tehnică, economică și juridică, activități de protecție a mediului înconjurător care au devenit vitale pentru bunul mers al economiei și al societății.

Din punct de vedere al repartitiei unitatilor active pe clase de marime, cea mai mare pondere o detinea la nivel regional în 2005 clasa de mărime 0-9 (88,2%), întreprinderi care au o durată de viață mai scurtă decât al celorlalte clase de marime. De asemenea, cea mai mare pondere în totalul întreprinderilor active din regiune era detinută de întreprinderile active din comerț cu 53,23%. Aproape toate întreprinderile active din regiune sunt private, respectiv 96 %.

Forța de muncă disponibilizată din marile întreprinderi afectate de procesul de restructurare economică are o capacitate de adaptare la alte activități redusă, datorită faptului că cei afectați de somaj au, în

general, o pregătire profesională strictă și în sectoare neperformante și/sau au o vârstă ridicată (peste 40 ani). În aceste condiții, adaptarea la cerințele pieței muncii este mai dificilă, determinând creșterea șomajului de lungă durată.

Tabel nr. 17

Numărul întreprinderilor la nivel regional și național (2000-2005)

An	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nivel Regional	40.741	40.672	41.093	44.534	49.531	53.255
Nivel Național	313.508	317.555	322.188	359.399	404.339	442.868
% regional față de național	12,99	12,81	12,75	12,39	12,25	12,03

Tabel nr.18

Cifra de afaceri a întreprinderilor la nivel regional și național (2000-2005)

milioane lei (RON)

An	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nivel Regional	8,27	8,50	9,72	10,59	53.273	58.264
Nivel Național	69,96	77,73	85,07	92,18	452.073	514.070
% regional față de național	11,82	10,93	11,42	11,49	11,78	11,33

În perioada 2001-2005, cifra de afaceri din industrie, precum și seria brută a indicilor producției industriale față de anul de bază (2000) au înregistrat, totuși o evoluție ascendentă, în principal, în industria prelucrătoare.

Tabel nr.19

Numărul salariaților la nivel regional și național (2000-2005)

nr. persoane

An	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nivel Regional	471.424	470.356	452.311	459.785	475.325	482.230
Nivel Național	4.118.731	4.050.421	3.909.858	4.014.666	4.110.085	4.158.679
% regional față de național	11,44	11,61	11,57	11,45	11,56	11,60

Dacă în anul 2000 numărul de salariați era de 471 mii persoane, în anul 2001 a crescut cu 1.000 persoane (1%), iar în 2002 a înregistrat o scădere cu 18 mii persoane. În anul 2003, numărul salariaților a crescut cu 7 mii persoane (1.1%), nivelul înregistrat s-a menținut și în anii 2004 și 2005.

Tabel nr.20

Investițiile brute ale întreprinderilor la nivel regional și național (2000-2005)

milioane lei (RON)

An	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nivel Regional	10500	13500	19100	12600	6419	6670
Nivel Național	133000	151100	130900	112700	61842	77559

% regional față de național	8,00	8,93	14,59	11,18	10,38	8,60
-----------------------------	------	------	-------	-------	-------	------

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – edițiile 2001 - 2006

4.4. Sectorul IMM

În anul 2005, în Regiunea Sud-Est s-a înregistrat un număr de 43.255 întreprinderi, din care 99,56 % întreprinderi mici și mijlocii (53.021).

Din totalul de 53.021 de IMM-uri din regiune, cea mai mare parte (53,45%) activează în domeniul comerțului.

IMM-ul reprezintă o forță în economie, având un rol vital în relansarea economică prin crearea de noi locuri de muncă. În ceea ce privește piața muncii se constată o atitudine flexibilă din partea IMM-urilor, fiind acel sector în care se concentrează lucrul temporar și în timp parțial.

Tabel nr.21

Repartiția IMM-urilor pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2000-2005

Regiunea de dezvoltare	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nord-Est	11,7	11,7	11,7	11,4	11,2	11,1
Sud-Est	13,0	12,8	12,7	12,4	12,2	12,0
Sud-Muntenia	11,5	11,4	11,3	10,9	10,6	10,4
Sud-Vest Oltenia	8,6	8,5	8,2	8,0	7,7	7,5
Vest	8,6	8,8	8,9	9,1	9,3	9,4
Nord-Vest	13,6	13,5	13,7	14,0	13,7	13,8
Centru	11,9	12,0	12,1	12,2	12,4	12,4
București-Ilfov	21,1	21,3	21,4	22,0	22,7	23,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,00	100,00	100,00

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – edițiile 2001 - 2006

Din tabelul de mai sus se constată faptul că, în perioada 2000-2005, repartiția procentuală a IMM-urilor în regiunea Sud-Est a înregistrat o ușoară scădere de la an la an, regiunea ocupând locul IV. Aceleași tendințe sunt înregistrate și de celelalte regiuni, cu excepția Regiunilor București-Ilfov și Vest.

În plan regional, cea mai mare pondere a investițiilor în IMM-uri este deținută de județul Constanța. Tabelul următor prezintă o comparație între nivelul național și cel regional a indicatorilor sectorului IMM-uri:

Tabel nr.22

Comparația indicatorilor între nivelul național și cel regional în sectorului IMM-urilor, în perioada 2002-2005

		Nr. IMM-uri	Cifra de afaceri (mlrd. Euro)	Personal angajat (nr. pers.)	Investiții brute (mlrd. Euro)	
2002	Nivel național	Total	319.816	51,59	2.160.385	5,99
		Industria	47.140	11,28	806.007	2,05
		Construcții	16.851	3,65	249.808	0,41
		Servicii	255.825	36,66	1.104.570	3,53

	Nivel regional	Total	40.828	5,02	256.451	0,52
		Industrie	4.970	0,99	86.220	0,13
		Constructii	1.910	0,33	29.819	0,03
		Servicii	33.948	3,70	140.412	0,36
2003	Nivel national	Total	357.071	60,18	2.399.783	5,65
		Industrie	52.444	13,02	855.887	2,01
		Constructii	21.170	4,34	274.122	0,39
		Servicii	283.457	42,82	2.040.074	3,25
	Nivel regional	Total	44.266	5,88	281.945	0,46
		Industrie	3.570	1,25	94.096	0,17
		Constructii	1.343	0,35	29.792	0,02
		Servicii	39.353	4,28	158.057	0,27
2004	Nivel national	Total	404.339	84,42	2.590.965	8,90
		Industrie	56.960	18,20	895.213	3,04
		Constructii	25.768	6,04	284.638	0,67
		Servicii	319.362	60,18	1.411.114	5,19
	Nivel regional	Total	49.268	8,38	303.452	0,75
		Industrie	6.800	1,76	95.520	0,18
		Constructii	2.611	0,50	32.908	0,04
		Servicii	39.857	6,13	175.024	0,52
2005	Nivel national	Total	440.714	96,92	2.725.411	17,56
		Industrie	59.492	20,36	885.581	7,41
		Constructii	30.714	6,89	296.997	1,58
		Servicii	350.508	69,67	1.542.833	8,40
	Nivel regional	Total	53.021	9,23	320.929	1,78
		Industrie	6.210	1,75	96.270	0,74
		Constructii	3.029	0,59	34.601	0,59
		Servicii	43.782	6,88	190.058	0,44

Sursa: Calculații ale ADR Sud-Est pe baza datelor din Anuarul Statistic al României, INS, București edițiile 2002-2006

Din tabelul de mai sus se pot desprinde următoarele concluzii:

La nivel regional, în anul 2005, prin comparație cu anii precedenți se constata o creștere a numărului de IMM-uri, a personalului angajat (situație asemănătoare și la nivel național), a cifrei de afaceri și a investițiilor brute, în timp ce numărul IMM-urilor din industrie și construcții au înregistrat scăderi în intervalul 2002-2003 și o creștere semnificativă în intervalul 2003-2005.

Cifra de afaceri înregistrată de IMM-uri a crescut în 2005, atât la nivel regional, cât și la nivel național, în toate sectoarele.

Având în vedere vecinătatea regiunii cu țări pentru care dezvoltarea sectorului IMM-urilor reprezintă de asemenea o prioritate, se pot dezvolta o serie de proiecte de cooperare transfrontalieră între Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și regiunile învecinate, proiecte care să conducă la dezvoltarea IMM-urilor din aceste regiuni și implicit la dezvoltarea acestor regiuni în ansamblul lor.

Concluzii

Măsuri care trebuie puse în aplicare pentru dezvoltarea IMM-urilor sunt:

- continuarea pregătirii sectoriale a IMM din punct de vedere al preluării standardelor europene;
- dezvoltarea serviciilor destinate micro-întreprinderilor, prin centrele de dezvoltare a IMM;
- susținerea orientării IMM-urilor în faza de inițiere a afacerilor, în special prin incubatoare de afaceri și tehnologice;
- specializarea, pe sectoare economice, a programelor destinate IMM (finanțate de bănci, din surse guvernamentale sau fonduri structurale);
- susținerea IMM inovative în special prin sistemul de garantare și de capital de risc;
- continuarea acțiunilor de dezvoltare a spiritului antreprenorial;
- continuarea acțiunilor de dezvoltare a serviciilor de consultanță specializate orientate către nevoile IMM-urilor.

Dezvoltarea sistemului bancar și un acces din ce în ce mai liber la credite (chiar dacă dobânzile sunt încă mari comparativ cu alte state membre UE) conduc la o creștere a investițiilor brute urmate de o creștere a personalului angajat în IMM-uri. Consumul a cunoscut o creștere importantă în această perioadă, fiind principala sursă de creștere economică și drept rezultat o cifră de afaceri mai mare ale întreprinderilor din Regiune.

Problema-cheie a IMM-urilor în următorii ani va fi creșterea concurenței din partea firmelor de pe piața comună care nu a existat până la aderare. Creșterea competitivității va fi o condiție obligatorie pentru supraviețuirea agenților economici.

5. Cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare (C.D.I)

Activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare este caracterizată la nivel regional prin:

- existența unei tradiții valoroase de activitate și rezultate ale domeniului cercetării;
- capacitatea ridicată de adaptare a sistemului CDI, care menține un nivel anual relativ stabil al activității și rezultatelor, în ciuda dificultăților cu care se confruntă;
- procesul de creștere (treptată) a gradului de vizibilitate și implicare internațională a comunității științifice și tehnice;
- problema finanțării insuficiente din fonduri publice, fondurile alocate pentru cercetare de la bugetul de stat continuă să se situeze mult sub nivelul necesar;
- problema infrastructurii de cercetare-dezvoltare depășite: decalajul dotărilor existente în laboratoarele din institute și universități (echipamente, aparatura), față de cerințele conforme standardelor actuale;
- problema resurselor umane: în ultimii ani, în privința personalului din cercetare se înregistrează două tendințe defavorabile: reducerea numărului și creșterea mediei de vârstă. Cauza o reprezintă în general plecarea spre alte sectoare, mai bine remunerate, combinată cu dificultatea de a atrage și menține tinerii specialiști în acest sector, datorită unei salarizări neatractive;
- capacitatea redusă a unităților și instituțiilor CDI de a face față regimului concurențial și condițiilor de piață;
- legătura încă slabă dintre cercetare și economie și capacitatea relativ redusă de valorificare a rezultatelor cercetării;
- interesul și implicarea scăzută a agenților economici în activități de cercetare-dezvoltare și inovare;
- nivelul insuficient de dezvoltare a activităților și infrastructurii CDI la nivel regional;
- capacitatea încă redusă de colaborare științifică și integrare tehnologică pe plan european și internațional.

Orientările economice generale prevăd:

- recunoasterea importanței strategice a domeniului CDI pentru dezvoltarea economică durabilă și competitivă, prin prevederile legislației adoptate, specifică domeniului, (OG 57/2002 aprobată prin Legea 324/2003) și prin includerea domeniului CDI în structura strategiilor de dezvoltare economică și socială în ansamblu și la nivel sectorial;
- întărirea cooperării firmelor cu universitățile și cu institutele de cercetare pentru a constitui un factor important în perspectiva dezvoltării infrastructurii de afaceri;
- creșterea semnificativă a gradului de corelare a politicilor din domeniu cu celelalte politici guvernamentale (infrastructură, dezvoltare rurală, dezvoltare regională, mediu, etc);
- susținerea investițiilor productive (utilaje și tehnologii noi) și sprijinirea capacității inovative la nivelul firmelor, care să permită adaptarea producției la cerințele pieței unice europene.

În perioada 2000-2005, cheltuielile totale pentru cercetare-dezvoltare la nivelul unui an, efectuate atât în sectorul public, cât și în cel privat, au înregistrat în general un nivel relativ stabil, dar care nu a depășit 0,40% din PIB:

Tabel nr.23

Cheltuieli totale pentru cercetare-dezvoltare, în plan regional, în perioada 2000-2005

Cheltuieli totale Cercetare-Dezvoltare	2000	2001	2002	2003	2004	2005
% din PIB	0,37	0,39	0,38	0,40	0,39	-
In plan regional						
Regiunea Nord-Est	5,52	5,83	5,06	4,92	5,29	5,52
Regiunea Sud-Est	6,29	6,15	4,59	3,47	3,19	3,59
Regiunea Sud	13,27	14,09	15,82	13,92	14,11	11,34
Regiunea Sud-Vest	4,51	4,84	3,76	2,80	5,66	3,80
Regiunea Vest	5,51	3,79	4,63	6,11	4,78	4,46
Regiunea Nord-Vest	3,78	4,16	6,74	4,80	3,41	7,52
Regiunea Centru	7,81	6,05	6,70	6,66	4,86	4,49
Regiunea București	53,31	55,09	52,70	57,33	58,70	59,28

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – edițiile 2001 - 2006

Numărul salariaților din domeniul Cercetare-Dezvoltare la nivelul Regiunii a scăzut de la an la an, situându-se în 2005 pe penultimul loc, în acest domeniu.

Tabel nr.24

Numărul salariaților din sectorul Cercetare-Dezvoltare, în perioada 2001-2005, pe regiuni de dezvoltare

	2001	2002	2003	2004	2005
Regiunea Nord-Est	3.708	3.368	2.962	3.168	3.704
Regiunea Sud-Est	2.086	1.934	1.934	1.922	1.898
Regiunea Sud	3.845	4.016	4.205	4.080	3.850
Regiunea Sud-Vest	2.775	2.757	2.841	2.799	2.569
Regiunea Vest	1.674	1.925	3.268	3.315	1.855
Regiunea Nord-Vest	2.992	3.183	2.724	2.302	2.690
Regiunea Centru	3.691	4.280	3.479	2.508	2.419
Regiunea București	16.925	16.970	18.590	20.631	22.050

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – edițiile 2001 – 2006

Activitatile de cercetare-dezvoltare continua sa se desfasoare, in cea mai mare parte, in sectorul public: peste 50%.

Ponderea dominanta a cercetatorilor din domeniul stiintelor tehnice si ingineresti reprezinta o premisa favorabila pentru adaptarea la cererea din mediul economic.

Salariile reduse, resursele materiale total neadecvate realizarii de performante, ca si oportunitatile oferite de programele de cercetare din alte tari, au condus treptat la cresterea mediei de varsta a personalului inalt calificat din activitatea de CD, astfel incat cei cu varste de peste 40 de ani reprezinta, in prezent, aproximativ 60% din totalul cercetatorilor.

Nivelul cheltuielilor de inovare este insa foarte redus, reprezentand cca.3% din cifra totală de afaceri a intreprinderilor inovative.

Activitatea de cercetare-dezvoltare proprie nu reprezintă principala sursa de inovare in intreprinderile inovative. La nivelul regiunii Sud-Est, volumul cheltuielilor de inovare, reprezinta cca.8,8 % din totalul acestor cheltuieli la nivel de tara.

Aceste date reflecta capacitatea redusa si interesul scazut al agentilor economici pentru activitatile de cercetare-dezvoltare si inovare - atat pentru cele proprii, cat si pentru cele desfasurate in parteneriat cu institutiile de profil CD, precum si capacitatea redusa de absorbtie a rezultatelor cercetarii.

Costurile scazute raman principala sursa de competitivitate si nu inovarea produselor si tehnologiilor; In marea majoritate, tehnologiile noi provin din import sau prin investitii straine directe si nu prin efort local;

Majoritatea intreprinderilor sunt orientate spre activitati de asamblare, in regim de subcontractare si nu avanseaza spre producerea unor marci proprii.

Infrastructura de transfer tehnologic si inovare, respectiv organizatiile specializate pentru difuzarea, transferul si valorificarea in economie a rezultatelor de cercetare-dezvoltare, este slab dezvoltata. Procesul de infiintare a acestor organizatii a cunoscut insa o usoara revigorare incepand din 2003, dupa adoptarea Hotararii de Guvern nr. 406/2003 privind constituirea, evaluarea si acreditarea entitatilor din infrastructura de inovare si transfer tehnologic, respectiv: centre de transfer tehnologic, centre de informare tehnologica, centre incubatoare de afaceri inovative, oficii de legatura cu industria. De asemenea, pentru a stimula inovarea bazata pe absorbtia rezultatelor CD si dezvoltarea parteneriatelor intre unitatile cu profil CD, institutiile de invatamant superior si partenerii industriali, a fost stimulat si sustinut procesul de infiintare a parcurilor stiintifice si tehnologice.

Cadrul legal este asigurat de Ordonanta Guvernului nr. 14/2002 privind constituirea si functionarea parcurilor stiintifice si tehnologice, aprobata prin Legea 50/2003. Ca urmare, au fost autorizate sa functioneze in regiune un numar de 2 parcuri stiintifice si tehnologice in Galati, Constanta (Navodari).

Pentru sustinerea dezvoltarii infrastructurii de inovare si transfer tehnologic, a fost creat Programul national „Dezvoltarea infrastructurii de inovare si transfer tehnologic – INFRATECH”, aprobat prin Hotararea de Guvern nr. 128/2004, instrument prin care se acorda sprijin financiar si logistic pentru crearea si dezvoltarea institutiilor specializate din infrastructura de inovare si transfer tehnologic, precum si parcurile stiintifice si tehnologice.

6. Oportunități Egale

În Regiunea SE, dintr-un total de 2.846.379 persoane, femeile reprezinta 50,92%, adica 1.449.362 persoane. Dintre acestea, 44% traiesc in mediul rural.

Repartitia populatiei pe sexe nu s-a schimbat prea mult din 1993. Se inregistreaza valori aproximativ egale pentru femei si barbati. In cele mai multe judete ale regiunii s-a inregistrat totusi o usoara crestere a populatiei feminine.

Speranța de viață în perioada 2003-2005 era mai mică decât media pe țară pentru bărbați și mai mare pentru femei:

	Bărbați	Femei
	2003-2005	2003-2005
Regiunea Sud-Est	68,04	75,56
România	68,19	75,47

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Referitor la participarea economică, în anul 2005, procentul femeilor considerate persoane active era în Regiunea Sud-Est, de 42,05% din numărul total al persoanelor active.

Tabel nr.25

Regiune	Nord-Est	Bucuresti-Ilfov	Sud-Vest Oltenia	Nord-Vest	Centru	Vest	Sud Muntenia	Sud-Est
	46,97	46,47	46,56	46,5	45,3	45	43,31	43,49

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

În ceea ce privește șomajul, în anul 2006, rata șomajului era de 6,4% la nivelul regiunii, femeile fiind afectate însă în mai mică măsură decât bărbații (5,9%).

În privința segmentelor de șomaj specifice, ponderea femeilor în total șomeri precum și a tinerilor în total șomeri la nivel regional depășesc valorile înregistrate la nivel național.

Tabel nr.26

Județ	Regiune	Brăila	Buzău	Constanța	Galați	Tulcea	Vrancea	Nivel national
Rata șomajului la 31 decembrie 2005 (%)	6,4	6,8	7,4	5,6	8,3	6,0	4,0	5,9
Rata șomajului feminin la 31 decembrie 2005 (%)	5,9	4,8	6,4	6,8	7,7	4,8	2,9	5,2

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, București – ediția 2006

Ca nivel de instruire al populației ocupate în 2005, în Regiunea Sud-Est situația se prezintă astfel:

Tabel nr.27

Regiunea Sud-Est	Total populație ocupată	Grupe de vârstă					
		15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65 ani si peste
Total, dintre care nivel de instruire:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	10,4	4,4	13,2	10,1	12,5	8,1	1,4
Postliceal de specialitate sau tehnic de maistri	4,6	1,8	5,9	4,5	5,0	4,6	0,2
Liceal	29,6	26,9	35,5	43,1	22,5	9,1	1,5
Profesional, complementar sau de ucenici	27,1	26,7	27,3	29,7	32,0	19,4	3,5
Gimnazial	19,3	29,8	14,5	10,4	22,2	33,6	31,7
Primar sau fără școala absolvită	9,0	10,4	3,6	2,2	5,8	25,2	61,7

Din total, femei:							
Total, dintre care nivel de instruire:	42,5	37,3	42,5	42,9	42,8	42,7	49,2
Superior	5,1	2,1	7,0	5,0	5,7	3,5	0,9
Postliceal de specialitate sau tehnic de maiştri	2,1	1,0	3,4	1,7	1,8	1,8	0,1
Liceal	15,1	11,8	17,3	23,0	12,3	4,2	0,7
Profesional, complementar sau de ucenici	7,2	9,1	8,0	8,0	7,8	2,7	0,6
Gimnazial	8,7	10,3	5,9	4,4	12,3	16,3	12,6
Primar sau fără şcoala absolvită	4,3	3,0	0,9	0,8	2,9	14,2	34,3

Sursa: Anuarul Statistic al României, INS, Bucureşti – ediția 2006

ANALIZA SWOT A REGIUNII SUD – EST

Puncte tari	
<p>- Prezenta coridoarelor de transport pan-europene</p>	<p>Trei coridoare de transport pan-europene: IV (Berlin/Nurenberg-Praga-Budapesta-Arad-Bucuresti-Constanta-Istanbul-Salonic), VII (Dunarea, cu bratul Sulina si Canalul Dunare-Marea Neagra), IX (Helsinki-St.Petersburg-Moscova-Pskov-Kiev-Ljubasevka-Chisinau-Bucuresti-Dimitrovgrad-Alexandroupolis), care fac legatura cu tarile invecinate si Europa Centrala asigurand accesul rapid la canalele internationale de distributie;</p>
<p>- Prezenta unor porturi si aeroporturi de nivel si capacitate internationala;</p>	<p>Portul Constanta - al patrulea port maritim in Europa si cel mai mare la Marea Neagra; Porturile maritime: Mangalia si Midia; Porturile fluvial-maritime: Braila, Galati, Tulcea si Sulina, care au caracteristici tehnice ce permit accesul navelor maritime. Aeroportul international "M. Kogalniceanu" Constanta, aeroportul national Tulcea si aeroporturile utilitare de la Tuzla si Buzau.</p>
<p>- Pozitia strategica a Regiunii</p>	<p>Pozitia strategica a Regiunii in spatiul Marii Negre si in raport cu granitele est-europene (Ucraina si Moldova), respectiv cele sudice (Bulgaria), ofera un potential inalt de dezvoltare pentru transporturi, sectorul productiv, IMM-uri, turism, forta de munca, societatea informationala etc.</p>
<p>- Sectorul turismului bine dezvoltat in Regiunea SE</p>	<p>Resurse naturale specifice, cum ar fi litoralul Mării Negre și Delta Dunării, stațiuni balneo-climaterice renumite în țară (Lacu Sarat, Techirghiol, Sărata Monteoru, Balta Alba, Soveja), pensiuni agro-turistice (în special în zonele montane și în Delta Dunării). Turismul cultural este prezent în Regiune, în special prin mănăstirile din nordul Dobrogei și din munții Buzăului și Vrancei, precum și prin vestigiile culturale (situri arheologice, case memoriale), zone de vanatoare și pescuit.</p>
<p>- Capacitatea ridicata de cazare in statiunile de pe malul Marii Negre si prezenta turistica ridicata;</p>	<p>Peste 47% din capacitatea de cazare turistica a Romaniei, se regaseste in cele regiune;</p>
<p>- Sectorul IMM bine dezvoltat comparativ cu alte regiuni</p>	<p>Prezenta unui numar mare de IMM-uri in regiune – 12,4% la nivel national (locul III din cele 8 regiuni de dezvoltare), care au dus la realizarea de districte economice si dezvoltarea acestora in clustere in domeniile sticlăriei, textile, vinificatie, prelucrarea lemnului si high-tech;</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Industrie diversificata la nivel regional - Forta de munca flexibila, ieftina, calificata si disponibila 	<p>Prezenta unei industrii diversificate: industria petrochimica (Navodari); industria metalurgica (Galati si Tulcea); industria constructoare de masini (Braila, Buzau, Constanta, Tecuci); industria constructiilor navale (Constanta, Galati, Braila, Tulcea, Mangalia, Midia); industria materialelor de constructie (Medgidia); industria confectiilor (Braila, Buzau, Constanta, Focsani, Galati, Tulcea); industria alimentara prezenta in majoritatea oraselor;</p> <p>Nivel de instruire ridicat al populatiei ocupate – 9,9% persoane cu studii superioare (locul IV).</p>
Puncte slabe	
<ul style="list-style-type: none"> - Veniturile mici ale populatiei din regiune - Nivelul redus de eficienta si siguranta a traficului a retelelor de transport; - Rata somajului ridicata - Caracterul sezonier al turismului de litoral - Absenta unor politici si programe coerente de dezvoltare a turismului - Infrastructura de turism este slab dezvoltata sau inechita - Dezvoltarea insuficienta a infrastructurilor de serviciilor publice, utilitati in orase si management necorespunzator al deseurilor 	<p>PIB-ul regional pe locuitor este mai mic decat media nationala – locul 6 intre regiuni (29413,1 miliarde ROL) si cu mult sub media din Uniunea Europeana;</p> <p>Calitatea slaba a drumurilor, doar 19,4% fiind modernizate, regiunea situandu-se pe ultimul loc la acest capitol. Densitatea drumurilor in regiune este de 30,4 km pe 100 km², sub media nationala de 33,1 km.</p> <p>Densitatea relativ scăzută a liniilor de cale ferata regionale de 48,9 km la 1000 km² – locul IV la nivel national si a celor electrificate, regiunea situandu-se pe locul V (477 km);</p> <p>Rata somajului relativ mare de 6,4% în 2005;</p> <p>Preponderenta turismului estival si concentrarea acestuia pe perioade scurte de timp (cca 3 luni pe an);</p> <p>Slaba oferta de pachete turistice complete, de itinerarii turistice organizate si dezvoltare a serviciilor extra-hoteliere conexe; Slaba promovare la nivel national si international a ofertei turistice din Regiune;</p> <p>Oferta de agrement este saraca si dotata cu echipamente si instalatii inechite; baza de cazare este in mare parte inechita si nu corespunde standardelor actuale de calitate; cladirile si infrastructura din centrele istorice din orasele regiunii sunt degradate si necesita renovari semnificative;</p> <p>Regiunea se situeaza pe locul VI la nivel national in ceea ce priveste procentul localitatilor in care se distribuie gaze naturale (6,9 % din total pe tara) si pe locul VIII in ceea ce priveste lungimea simpla a conductelor de distributie a gazelor naturale (6,6 % din total pe tara);</p> <p>Aria de acoperire cu servicii de salubritate în anul 2004 era de 51%, din total locuitori în Regiunea Sud-Est; Absenta zonelor de depozitare a deseurilor menajere si industriale care sa corespunda standardelor europene;.</p>

<p>- Numar redus al investitiilor straine si repartizarea lor neuniforma pe teritoriul Regiunii</p>	<p>Investitiile straine directe in regiune la 31 decembrie 2004 au constituit 1752 mil. EUR, ceea ce reprezinta 11% din ISD la nivel national. Cu toate ca regiunea se situeaza pe locul II la nivel national dupa regiunea Bucuresti-Ilfov, nivelul investitiilor este mai mic comparativ cu alte state din Europa Centrala;</p>
<p>- Nivel redus de dezvoltare a sectorului IMM</p>	<p>Numărul IMM-urilor în 2005 era mult sub media UE25; activitate scăzută a IMM-urilor în sectorul productiv și al serviciilor prin concentrarea acestora pe comerț (53,23% în comerț);</p>
<p>- Emigratia forței de muncă</p>	<p>În ultimii ani s-a înregistrat o rată înaltă de emigrare a forței de muncă;</p>
<p>- Declin demografic semnificativ</p>	<p>Natalitatea slabă și emigrarea au condus la un declin demografic și o îmbătrânire a populației, proces care continua și în prezent. În 1992 populația regiunii era de 2.963.177 locuitori iar în 2005 era de 2.846.379 locuitori;</p>
<p>- Fragmentarea terenurilor agricole</p>	<p>Împărțirea terenului agricol în proprietăți mici conduce la diminuarea mecanizării și la o productivitate redusă în agricultură;</p>
<p>- Cheltuielile pe cercetare, dezvoltare și inovare foarte mici</p>	<p>Cheltuielile pe cercetare, dezvoltare și inovare la nivel regional au constituit doar 3,12% din cheltuielile totale pentru cercetare-dezvoltare, regiunea situându-se pe ultimul loc. La nivel național astfel de cheltuieli au constituit doar 0,4% din PIB (2004);</p>
<p>- Dotarea tehnică medicală insuficientă și insuficienta personalului medico-sanitar în special în mediul rural;</p>	<p>În anul 2005 se înregistrează un număr de 5,5 paturi /1000 locuitori, regiunea ocupând locul VI la nivel național. Numărul de medici în regiune reprezintă în anul 2005 doar 8,9% din numărul total al medicilor la nivel național (înregistrând o ușoară scădere față de 2004), din acest punct de vedere regiunea situându-se pe ultimul loc. Ca număr de spitale, regiunea ocupă locul VI la nivel național, cu doar 47 de spitale (11,1 % din totalul la nivel național);</p>
<p>- O slabă capacitate financiară a autorităților locale</p>	<p>Capacitatea financiară redusă a autorităților locale poate constitui un impediment în accesarea fondurilor UE;</p>
<p>- Nivel redus al educației și formării profesionale</p>	<p>Număr redus de centre de formare profesională inițială și continuă, iar parteneriatul între unitățile de învățământ și mediul de afaceri, universități și administrația publică este abia la început; Dezvoltarea insuficientă a infrastructurii și a dotărilor în sectorul serviciilor sociale și de educație;</p>

Oportunități

- Potential ridicat de dezvoltare a transportului, fluvial și maritim (Dunarea și Marea Neagră);
- Transferul traficului de marfuri de la transportul rutier la transportul pe cale ferată, maritim/fluvial și aerian;
- Interes crescut la nivel internațional pentru conservarea biodiversității și promovarea turismului durabil;
- Creșterea cererii de servicii destinate persoanelor și firmelor etc.;
- Creșterea numărului de investiții străine care pot determina o creștere a competitivității prin transfer tehnologic și inovare;
- Creșterea cererii de specialiști prin adaptarea învățământului și a instruirii profesionale la necesitățile pieței muncii și drept rezultat reducerea somajului;
- Creșterea cererii consumatorilor pentru produse ecologice stimulând astfel îmbunătățirea ofertei acestora;
- Oportunitatea existenței Programelor Naționale și Europene pentru susținerea dezvoltării/ inovării, cercetării și transferului de tehnologie;
- Creșterea gradului de utilizare a resurselor de energie regenerabile (biomasă agricolă și forestieră, hidroelectrică, eoliană, solară, geotermală, etc) care duc la creșterea economică și introducerea de noi tehnologii;
- Existența unui potențial productiv ridicat în agricultură și piscicultură - locul II la nivel național ca suprafață agricolă și cel mai important potențial piscicol la nivel național;
- Tendința accelerată de concentrare a terenurilor agricole în ferme deținute de investitori străini.

Amenințări

- Fenomenul globalizării/integrării care poate marginaliza anumite sectoare ale economiei din Regiune și chiar să ducă la dispariția acestora (ex. industria textilă, industria ușoară, prelucrarea produselor alimentare etc.);
- Accentuarea procesului de dezindustrializare;
- Riscul migrației masive a populației din mediul rural către cel urban și creșterea somajului după integrarea României la UE, datorită capacității reduse a gospodăriilor țărănești dar și a fermelor de concurență cu produsele comunitare; riscul deprofesionalizării;
- Riscul delocalizării unor sectoare industriale către locații externe (de ex. Republica Moldova și Ucraina), din cauza costurilor mai reduse;
- Riscul nerealizării reformei administrative în scopul descentralizării financiare și administrative;
- Concurența zonelor turistice din regiune cu o ofertă turistică similară din alte regiuni sau țări învecinate;
- Risc mare de producere a calamităților naturale (inundații, alunecări de teren, erodarea zonei costiere, zona seismică).